БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 198 (4297).
30 АВГУСТ 1980 й.
ШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● 29 август куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида бўлган кенгашда республика оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг раҳбарлари қатнашдилар. Улар меҳнаткашлар орасида ҳуқуқий билим сифати ва пропаганда самарадорлигини ошириш вазифаларини муҳокама қилдилар. Республиканинг етакчи юристлари кенгаш қатнашчилари ҳузурида гапирдилар, орттирилган тажрибалар баҳамлашилди.

● Космонавтлар Леонид Попов ва Валерий Рюмининг «Салют-6»—«Союз-37» орбитал комплексидаги парвози давом этаётганлиги ҳақида ТАСС хабари берилган.

КЕЧА ОЛМАОТАДА ҚОЗОҒИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ ВА ҚОЗОҒИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС БЎЛИБ ЎТДИ. МАЖЛИСДА КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ БОШ СЕКРЕТАРИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ РАИСИ ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ЁРҚИН НУТҚ СЎЗЛАДИ.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ҚАРДОШ ҚОЗОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИГА ЛЕНИН ОРДЕНИНИ ТОПШИРДИ. РЕСПУБЛИКА ВАТАНИМИЗНИНГ БУ ЮКСАК МУКОФОТИГА ЎТГАН ЙИЛ ДАВЛАТГА 1 МИЛЛИАРД 250 МИЛЛИОН ПУДДАН ЗИЁД ҒАЛЛА ТОПШИРГАНЛИГИ УЧУН САЗОВОР БЎЛДИ.

ОЛМАОТАДАГИ МАЖЛИС СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИНИНГ КЎП МИЛЛАТЛИ ХАЛҚЛАРИ ЛЕНИНЧА ДЎСТЛИГИ ТАНТАНАСИНИНГ ЁРҚИН НАМОЙИШИГА АЙЛАНДИ.

ЛЕНИН КЎРСАТГАН ПОРЛОҚ ЙЎЛДАН

ҚОЗОҒИСТОН ССР ВА ҚОЗОҒИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАБ ОЛМАОТАДА ЎТКАЗИЛГАН ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС

ҚОЗОҒИСТОН меҳнаткашлари шонли юбилей — Қозоғистон Совет Социалистик Республикаси ва Қозоғистон Коммунистик партиясининг 60 йиллигини СССР қардош халқларининг ягона оиласида юксак сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати жўш урган бир вазиятда нишонламоқдалар.

Қозоғистон пойтахти байрам либосида. 29 август куни В. И. Ленин номли саройда Қозоғистон Совет Социалистик Республикаси ва Қозоғистон Коммунистик партиясининг 60 йиллигига бағишлаб Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети ва Қозоғистон ССР Олий Советининг партия, совет ва жамоат ташкилотлари, меҳнаткашлар ва Совет Армияси жангчилари вакиллари иштирокидаги тантанали мажлиси бўлиб ўтди.

Саҳна тўрига Коммунистик партия ва кўп миллатли Совет давлати асосчиси В. И. Лениннинг скульптура-портрети қўйилган. СССР ва Қозоғистон ССР давлат байроқлари фонида «60» рақами ва қўш Ленин орденининг, Октябрь Революцияси ва Халқлар Дўстлиги орденларининг макетлари кўзга ташланиб турибди. Республика шу орденлар билан тақдирланган.

Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари, республика Олий Советининг депутатлари, партия ва меҳнат ветеранлари, Улуғ Ватан урушининг ва қўриқ ерларни ўзлаштириш қатнашчилари, саноат ва қишлоқ хўжалиги илғорлари, фан ва маданият арбоблари, совет жангчилари залга тўпландилар. Москва, Ленинграддан, барча иттифоқдош республикалардан келган кўплаб меҳмонлар ҳам шу ерда ҳозир бўлдилар.

Тантанали мажлис иштирокчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Советн Президиумининг Раиси Л. И. Брежневни ўринларидан туриб гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олдилар.

В. В. Гришин, Д. А. Кунаев, Г. В. Романов, В. В. Шчербицкий, Г. А. Алиев, М. С. Горбачев, П. М. Машеров, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, Э. А. Шеварднадзе ўртоқлар, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари З. Н. Нуриев, Қозоғистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси С. Н. Имашев, республика Министрлар Советининг Раиси Б. А. Ашимов, иттифоқдош республикалар делегацияларининг раҳбарлари — иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг биринчи секретарлари: Молдавиядан — И. И. Бодюл, Латвиядан — А. Э. Восс, Қирғизистондан — Т. У. Усубалиев, Тожикистондан — Ж. Расулов, Арманистондан — К. С. Демирчян, Туркманистондан — М. Ғ. Ғапуров, Эстониядан — К. Г. Вайно, Литва ССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. С. Баркаускас президиумга чиқдилар. Автоном республика делегацияларининг раҳбарлари, КПСС область комитетларининг биринчи секретарлари, Бошқирдистондан — М. З. Шокиров, Татаристондан — Р. М. Мусин, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Раисларининг ўринбосарлари, Қозоғистон Компартияси область комитетларининг биринчи секретарлари ва область ижроия комитетларининг раислари, таниқли меҳнат аҳли, ҳарбий бошлиқлар ҳам шу ерда ҳозир бўлдилар.

Тантанали мажлисни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Д. А. Кунаев очди. У бундай деди:

Бугун биз қардош республикалар оиласидаги тенг ҳуқуқли республикалардан бири — Қозоғистон Совет Социалистик Республикаси ҳамда КПССнинг синалган ва жанговар отряди — Қозоғистон Коммунистик партиясининг шонли олтмиш йиллигини зўр қувонч билан нишонлаяпмиз.

Бизнинг қувончимиз барча совет кишиларининг дилига яқин. Бу қувонч синфий душманга қарши жангларнинг шиддатини, дастлабки беш йилликларнинг бунёдкорлик шижоатини, уруш йилларининг мислсиз оммавий қаҳрамонлигини, порлоқ келажак — коммунизмни кўзловчи тинч меҳнатнинг ҳозирги саодатини ифодаловчи унутилмас ва ҳаётбахш йиллар мобайнида босиб ўтилган улуғ йўл тушунчаси туфайли юзага келган.

Республиканинг юбилейи В. И. Ленин туғилган куннинг шонли 110 йиллиги, партия XXVI съездига умумхалқ тайёргарлиги йилида нишонланаётганлиги рамзий воқеадир. Қозоқ халқи, Қозоғистоннинг барча меҳнаткашлари ҳамиша ва ҳар ишда Ленин партиясининг буюк идеалларига содиқ бўлиб келдилар ва содиқ бўлиб қоладилар. **(Давомли қарсаклар).**

Ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг ҳозир бўлганлиги байрамимизга алоҳида файз бағишламоқда. **(Гулдурос давомли қарсаклар).**

Азиз Леонид Ильич, Сизнинг келишингиз — катта қувончдир. Биз буни партиямиз Марказий Комитетининг республикага доимий диққат-эътибори, шахсан Сизнинг Совет Қозоғистонини ҳар томонлама ривожлантириш ҳақидаги ғамхўрлигингизни кўрсатувчи яна бир ёрқин далил деб ҳисоблаймиз. **(Қарсаклар).**

Мамлакатнинг барча ютуқлари каби республикамизнинг барча ютуқлари ҳам партия билан давлатнинг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби, тинчлик учун матонатли курашчи бўлган Сизнинг номингиз билан узвий равишда боғлиқ эканлигидан фахрланамиз. **(Қарсаклар).**

Сизнинг битмас-туганмас куч-ғайратингиз, келажакка ишончингиз, меҳнат аҳлига астойдил диққат-эътиборингиз ҳамиша Сизга нисбатан ҳар бир совет кишисининг сидқидилдан миннатдорчилигига сабаб бўлиб келди ва ҳозир ҳам сабаб бўлмоқда. **(Қарсаклар).**

Тантаналаримизда қатнашаётган кўп кишилар Сиз билан бирга, Сизнинг бевосита раҳбарлигингизда ишлаш бахтига муяссар бўлганлар. Биз ҳаммамиз Сиздан ғоят мураккаб сиёсий, халқ хўжалик вазифаларини кенг миқёсда ҳал этиш маҳоратинигина, партиявий принципиаллик ва ишчанликнигина ўрганиб қолмай, шу билан бирга меҳнат аҳлига сахийлик билан меҳрибонлик қилишни, ҳамиша совет халқининг энг зарур фикр-ўйларини кўзлаб яшашга интилишни ҳам ўргандик. **(Қарсаклар).** Ҳозир ҳам биз Сиздан мана шуларни ўрганаяпмиз! **(Қарсаклар).** Ўртоқлар, республика коммунистлари, барча меҳнаткашлари номидан азиз Леонид Ильични қадимий қозоқ диёрида яна бир бор қизғин ва самимий табриклашга ижозат бергайсиз. **(Гулдурос, давомли қарсаклар).**

Шу тантанали дамларда бизнинг миннатдор қалбларимиз порлоқ байрам қувончини кўп миллатли Ватанимиз қардош республикаларининг намояндалари биз билан баҳам кўраётганлигини англаб бахтиёрлик ҳис-туйғуларига тўлиб-тошмоқда. **(Қарсаклар).**

(Давоми иккинчи бетда)

Олмаотада тантанали мажлис. Минбарда ўртоқ Л. И. Брежнев.

(ТАСС—ЎзТАГ телефотоси).

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқлар!

Шонли воқеа — Қозоғистон Совет Социалистик Республикаси ва Қозоғистон Коммунистик партиясининг 60 йиллиги муносабати билан сизларни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан самимий табриклайман. **(Қарсаклар).** Бугун сизнинг республикангиз учунгина эмас, балки бутун мамлакатимиз учун катта байрам кунидир.

Шу тантанали дамларда сизлар билан бирга бўлганлигимдан ғоят хурсандман. Мана, чорак асрдирки мен Қозоғистон билан, унинг партия ташкилоти билан бевосита боғланганман. Айтиш мумкинки, дастлабки эгат олишдан бошлаб бепоён қўриқ ерларни биргаликда ўзлаштирган дўстларимнинг, меҳнат ветеранларининг чеҳрасига назар солар эканман, ўша кезларда бошланган иш муваффақият билан давом этаётганлигини кўриб, сизлар билан бирга қувонаяпман. **(Қарсаклар).**

Қўриқ ер ғалла берибгина қолмай, шу билан бирга кишиларни камолга ҳам етказмоқда ва тарбияламоқда. Бу кишилар уларга бемалол ишонавериш мумкин эканлигини, улар ҳар қандай ишнинг уддасидан чиқа олишларини амалда исбот қилдилар. **(Қарсаклар).**

Ҳозирги Қозоғистон мамлакатнинг асосий ғалла конларидан бири бўлиб қолди. Қозоғистон айни вақтда кўп тармоқли қудратли индустрия ўлкасидир. Бутун 1920 йилда — сизнинг республикангиз ташкил топган йилда ишлаб чиқарилган саноат маҳсулотини тайёрлаш учун энди Қозоғистонга ярим кун кифоя қилади. Ярим кун ва бутун бир йилни таққослаб кўринг! Мана, Қозоғистон ҳақиқатан ҳам мислсиз шахдам қадамлар билан олға қараб бормоқда. **(Қарсаклар).**

Қарағанда ва Экибастузнинг кўмири, Жезқозғон ва рудага бой Олтойнинг рангли металлари, Темиртовнинг пўлати, Жамбул ва Чимкентнинг фосфаритлари, Эмба ва Манғишлоқнинг нефти — мана шуларнинг ҳаммаси Ватанимизнинг иқтисодий қудратини кўрсатувчи ғоят салмоқли бойликлардир.

Ўтмишда Қозоғистонда хат-саводли кишини топиш қийин эди. Эндиликда ҳар йили қарийб 4 миллион бола, йигит ва қиз мактабларда ўқимоқда, олий ва ўрта ўқув юртлари аудиторияларида таълим олмоқда. Революциягача бирон миллий ёзувчи, шу жумладан улуғ Абай ҳам ўз умрида она тилида босилиб чиққан асарни кўрган эмас. Эндиликда қозоқ халқининг социалистик маданияти — Ватанимиз маънавий бойлигининг ажойиб мулкларидан бири бўлиб қолди. Фаннинг ривожланиш даражаси жиҳатидан ҳозирги Қозоғистон билан тенглаштириш мумкин бўлган давлат Осиёда камдан-кам топилади. Сизнинг диёрингиз майдонларидан эндиликда космик кемалар парвоз қилаётганлигида ҳам қандайдир рамзий маъно бор. Образли қилиб айтганда, республиканинг ўзи ҳам космосга парвоз қилди. **(Қарсаклар).**

Шундай шахдам социал тараққиётнинг манбалари қаерда? Бунинг манбалари бизнинг социалистик тузумимизда, Коммунистик партия раҳбарлик қилаётган омманинг ғайрати ва иродасида, унинг Улуғ Октябрь очиб берган қудратли ижодий кучида ва албатта доно ленинча миллий сиёсатнинг амалга оширилишида, социалистик Ватанимиз барча халқларининг бирлиги ва бир-бирига бераётган ёрдамидадир. **(Қарсаклар).**

Қозоғистонда яшовчи руслар тўғрисида алоҳида айтиб ўтишни истар эдим. Совет Қозоғистони ўзининг ташкил топган пайтидан бошлаб рус халқининг кучли мададига суяниб келди. Сизнинг юртингизда меҳнат қилаётган рус ишчилари, деҳқонлари, инженерлари, ўқитувчилари, врачлари, олимлари ҳам барқ уриб яшнаётган ҳозирги Қозоғистоннинг бунёдкорларидир. **(Қарсаклар).**

Бошқа миллат меҳнаткашлари ҳам мақтовга сазовордирлар. Республика уларнинг ҳам она юрти бўлиб қолган. **(Қарсаклар).**

Бизнинг ленинчи партиямиз шонли отряди — Қозоғистон коммунистлари ўзларининг ақл-идроклари, қалб ҳарорати ва куч-ғайратларини республика эришган муваффақиятларга бағишладилар. Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг ҳамда партиямиз ва Совет давлати атоқли арбоби Динмуҳаммад Аҳмедович Кунаевнинг республикада партия ишига ва хўжалик фаолиятига шахсан маҳорат билан раҳбарлик қилганликларини қувонч билан уқтириб ўтмоқчиман. **(Қарсаклар).**

Қозоғистон бутун мамлакат билан бирга кўпгина оғир синовлардан ўтди. Шу синовларга шараф билан бардош берилганлиги республика коммунистларининг, комсомолларининг, барча меҳнаткашларининг ғоят буюк хизматидир. Улар қўриқ ва бўз ерлар кенг майдонларини ўзлаштириш каби ғалабага ўз ҳиссаларини қўшдилар. Партиянинг даъватини бажонидил қабул қилиб, қозоқ ғаллакорлари билан биргаликда шу ғалабага эришиш учун бу ерга кўчиб келган кишиларни ҳурмат билан эслаб ўтмоқчиман. **(Қарсаклар).**

Сиздар қилган ишларингиз билан фахрлана оласиз ўртоқлар! **(Қарсаклар).**

Сизнинг бугунги байрамингиз амалий, меҳнат байрамидир. Ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йили ўтиб боряпти. Бу йилни муносиб натижалар билан нишонламоқ керак. Умуман беш йиллик планнинг бажарилиши мана шунга боғлиқ.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдаги XXVI съездига тайёргарлик фақат коммунистларнинггина эмас, шу билан бирга бутун халқимизнинг ҳам иши бўлиб қолганлиги жуда яхши.

Мен съездолди мусобақаси иштирокчиларини шу минбардан туриб қизғин табрикламоқчиман ва уларга Ватанимизнинг бахт-саодати йўлидаги меҳнатда ҳар жиҳатдан энг катта муваффақиятларга эришувларини тиламоқчиман. **(Қарсаклар).**

Ҳозирги вақтда ҳамма жойда — заводларда, илмий марказларда, муассасаларда ва албатта далаларда қизғин иш пайти.

Биринчи навбатда қишлоқ хўжалигида йилнинг натижалари якунловчи босқичда ишнинг қандай ташкил этилганлигига боғлиқдир. Мамлакатда ҳосилнинг аҳволи ҳамма жойда бир хилда эмас. Ҳосил қандай бўлганлиги ҳаммамизни қизиқтираётганлиги учун ҳам умуман ҳосил нисбатан ёмон эмас, деб айтиш мумкин. Ўрим-йиғим тамом бўлгандан кейин узил-кесил якун чиқарамиз. 60 миллион гектар ернинг ғалласи ўриб-йиғиб олинди. Омборларга тобора кўп ғалла тўкилмоқда. Кубань, Ставрополь, Запорожье, Днепропетровск, Харьков, Оренбург, Ростов областлари, Бошқирдистон АССР ва мамлакатимизнинг бошқа районлари қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари ғалла тайёрлашга катта ҳисса қўшмоқдалар.

Шу беш йилликда мамлакат Қозоғистон ғаллакорларидан уч марта йилига бир миллиард пуддан кўпроқ дон олди. Биз бундай натижаларга эришишга одатланиб қоляпмиз. Бу йил сизлар бир миллиард пудлик маррани эгалламоқчи эканлигингизни ўртоқ Кунаев ўз нутқида айтиб ўтди, область партия комитетларининг секретарлари ҳам шу ҳақда гапирдилар. Бу жуда яхши иш, ўртоқлар! **(Қарсаклар).** Мен сизлар ўз ваъдангизнинг устидан чиқасизлар, деб ишонаман. Бутун мамлакат сизларга раҳмат дейди. **(Қарсаклар).**

Ҳозирги вақтда ҳар бир республика, ўлка ва область ҳосил ўрим-йиғимини муваффақиятли туғаллашга ва мамлакатимизнинг ғалла ресурсларига энг кўп миқдорда ҳисса қўшишга интилмоқда.

Зарбдор меҳнат ҳеч қачон эътиборсиз қолмайди, ҳамиша муносиб баҳоланади. **(Қарсаклар).**

Ғалла — бизнинг энг муҳим ишимиздир. Лекин ўрим-йиғим ишларининг бутун комплексини ҳамиша диққат марказида тутиш керак. Қишлоқнинг ўзига хос хусусияти шундан иборатки, бу йилги ҳосилни йиғиштириб олаётиб, айни вақтда келгуси йил ҳосили тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилиш керак бўлади. Кузги экинларни ўз вақтида ва кўпроқ экиш, яхши уруғлик сепиш, ерни келгуси йил ҳосили учун тайёрлаб қўйиш — шу куннинг кечиктириб бўлмайдиган вазифаларидир, ўртоқлар.

Чорвачилик тўғрисида гапирмасдан ўтиб бўлмайди. Чунки Қозоғистонда чорвачилик кўзга кўринарли ва ривожланиб бораётган тармоқдир.

Ўтган йили мамлакатда ҳосилнинг кам бўлганлиги катта қийинчиликларни келтириб чиқарди. Аммо шунга қарамай, колхоз ва совхозлар чорва моллар ва паранда сонини сақлаб қолдилар. Бинобарин, эндиликда чорвачилик маҳсулотини кўпайтириш учун яхши замин бор. Аммо бунинг учун ем-хашакни мўл-кўл тайёрлаш мақсадида мумкин бўлган ҳамма ишларни қилиш керак. Бу гап фақат жамоат чорвачилигигагина тааллуқли эмас. Гражданларнинг ўз қарамоғидаги парранда ва чорва молларни ем-хашак билан таъминлашда уларга кўмаклашиш лозим.

Байрам кунларида иш тўғрисида гапириш яхши эмасдек туюлади. Келинг, юбилей саналарини амалий иш манфаатларига бўйсундириш тўғрисида Лениннинг берган наказига қатъий риоя қилайлик.

Ўртоқлар, план органлари, министрликлар ва идоралар, ишлаб чиқариш коллективлари шу кунларда масъулиятли ишни бажармоқдалар. Улар келгуси беш йиллик планларини тузмоқдалар.

Партия барча регионларни, бизнинг жуда катта халқ хўжалигимизнинг ҳамма тармоқларини қамраб олган ҳақиқатан ҳам кенг кўламдаги вазифаларни ўртага қўйишни зарур деб ҳисобламоқда. Айни вақтда бу вазифалар реал вазифалардир, албатта.

Саноатнинг база тармоқларини — энергетика, металлургия ва машинасозликни, химия ва транспортни модернизациялаш бундан кейинги иқтисодий ва социал ривожланишнинг ўзагидир. Биз бу соҳада кам деганда 1990 йилгача бўлган даврга олдиндан назар ташлашимиз зарур. Махсус озиқ-овқат программасига эга бўлиш муҳим вазифадир. Бундай программа нима учун зарур эканлигини изоҳлаб ўтиришнинг ҳожати йўқ, деб ўйлайман.

Капитал қурилишни қатъиян кучайтириш керак. Биз кўп қурмоқдамиз. Аммо афсуски, маблағлар кўпинча сочиб юборилмоқда. Қурувчилар ҳамма ишларни ҳам бажаришга улгуряпти, деб бўлмайди. Имкониятларни истак билан солиштириб кўриб, ресурсларни асосий йўналишларга тўплаш лозим. Тез, тежамли ва замонавий техника даражасида қуриш қоида бўлиб қолсин. Аниқроқ қилиб айтганда, эртаги кун талаблари даражасида қуриш керак. Бу гап саноатга ҳам, қишлоққа ҳам тааллуқлидир.

Капитал маблағларнинг тўртдан бир қисмидан кўпроғи қишлоқ ҳиссасига тўғри келади. Шу боисдан қишлоқ хўжалиги тобора интенсив хўжалик бўлиб қолмоқда, индустриал тус олмоқда.

Бундан 25-30 йил муқаддам ўрим-йиғим даврида қишлоқ районларининг манзараси қандай бўлганлиги кўп кишиларнинг эсида бўлса керак. Хирмондан тайёрлаш пунктларигача аравалар бир сафга тизилиб борар эди. Аравага қўшилган от ва ҳўкизлар орасида юк машинасини камдан кам учратиш мумкин эди. Қанчадан-қанча қўл меҳнати сарф қилинар эди!

Ҳозир тамомила бошқача манзарани кўрамиз: жуда кўп хилма-хил мураккаб машиналар қишлоққа хос белги бўлиб қолди. Ишнинг сифати ва даражаси кескин равишда кўтарилди. Аммо ҳамма муваффақиятларга қарамай, ҳал этилмаган проблемалар ҳам оз эмас. Мамлакатнинг кўп районларида қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлиги паст. Биз об-ҳаво шароитларига ҳануз жуда боғлиқ бўлиб қолмоқдамиз. Етиштирилган ҳосилнинг нобуд қилинишига асло йўл қўйиб бўлмайди. Бизнинг хом ашёни қайта ишловчи саноатимиз орқада қолган, маҳсулотларни, хусусан картошка ва сабзавотни сақловчи базалар етарли эмас, йўлларни яхши деб бўлмайди.

Бундан чиқариладиган хулоса битта: қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун ажратиб бериладиган маблағларни қолоқ жойларнинг бўлишига йўл қўймайдиган қилиб сарфлаш керак. Бунда ҳам юқоридан кўрсатма бўлишини кутиб турмаслик лозим. Колхоз ва совхозлар хўжаликни оқилона бошқариш учун ҳамма ваколатларга эгадирлар.

Саноат ва қишлоқ хўжалигидаги меҳнат коллективларининг ташаббуси ҳамиша тараққиётимизни жадаллаштирувчи қудратли омил бўлиб келди. Хўжалик юритиш соҳасида ҳамма жойда жуда яхши тажриба тўпланган. Бу тажрибани ҳамманинг мулкига айлантириш керак.

Биз муҳим сиёсий кампания — партия ташкилотларида ҳисобот ва сайлов арафасида турганимиз учун шу ҳақда гапиряпман. Бу кампания ҳар бир коммунист учун катта мактаб, айтиш мумкинки, университетдир.

Коммунистларнинг партия сиёсати масалалари, ўз ташкилотларининг ишлари борасидаги мулоҳаза ва фикрлари, иш манфаатларини тақозо этган принципиал танқид ва ўз-ўзини танқид партия ҳаётини бойитади. Партия йиғилишлари ва конференцияларда сўзланган ҳар бир конструктив нутқ, ҳар бир амалий таклиф рўёбга чиқарилиши лозим. Бу эса коммунистик қурилиш манфаатларига яхши хизмат қилади.

Съездолди даври Қозоғистон Коммунистик партияси, бутун республика учун амалий, жўшқин ишлар билан, меҳнатдаги янги муваффақиятлар билан нишонланишини истайман. Шундай бўлишига аминман. **(Давомли қарсаклар).**

Ўртоқлар!

Сизларга маълумки, мен кейинги вақтларга Қримда Европа ва Осиёдаги қардош социалистик мамлакатларнинг раҳбарлари билан бир неча анъанавий учрашувлар ўтказдим. Булар тинчликни ҳимоя қилиш, социализм ва коммунизм қуришдан иборат буюк ишда самимий дўстлар, маслакдошлар, сафдошларнинг учрашувлари бўлди. Суҳбатларимиз сермазмун ва жуда фойдали ўтди. Суҳбатларнинг қатнашчилари гарчи «дам олиб турган» бўлсалар ҳам, ҳаммамизга кўп иш қилишга тўғри келганлигини сизларга очиқ айтаман.

Биз суҳбатлар вақтида халқаро аҳвол ҳозирги пайтда қандай тус олганлиги тўғрисида ҳам батафсил фикрлашиш имкониятига эга бўлдик.

Биз бу аҳволга якдиллик билан баҳо бердик. Халқаро аҳвол ҳозир ғоят мураккабдир. Жаҳон миқёсида тинчликни, халқларнинг ҳуқуқларини ҳурмат қилишни ва кескинлик юмшатилишини ёқлаб чиқаётган кучлар билан жабр-зулм, милитаризм ва агрессия кучлари ўртасида сиёсий кураш давом этмоқда.

Бу ўринда Америка Қўшма Штатлари ҳукумати ҳозирги вақтда ўтказаётган сиёсат тўғрисида ҳам алоҳида гапириб ўтишга тўғри келади.

Ҳозирги кунда АҚШнинг ташқи сиёсатини белгилаб бераётган кишилар жаҳон миқёсидаги тарихий ўзгаришларни, жаҳондаги кучларнинг янги нисбатини очиқдан-очиқ кўрмаётирлар ёки кўришни истамайдилар. Улар халқларнинг хоҳиш-иродасига қарши бора оламиз, ўз-ўзини ҳимоя қилиш имкониятига эга бўлмаган бошқа суверен давлатларни ўз ҳукмронлигимизга бўйсундира оламиз, деб ҳануз умид қилмоқдалар, бу давлатларга ўз сиёсатини ўтказишни, уларнинг табиий бойликларини ўз тасарруфларига олишни истайдилар.

(Давоми иккинчи бетда).

ЛЕНИН КЎРСАТГАН ПОРЛОҚ ЙЎЛДАН

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

(Боши биринчи бетда).

Вашингтон Африка ва Осиёдаги социал ўзгаришлар ҳақида, Лотин Америкасида прогрессив режимлар ҳокимият тепасига келаётганлиги ҳақида. Ғарбий Европа раҳбарларининг сиёсат соҳасида муайян даражада мустақил иш кўриш ва ўз мамлакатларининг миллий манфаатлари тўғрисида ўйлашга мойил бўлаётганликлари хусусида аюҳаннос солмоқда.

Қўшма Штатлар Американинг ядро зарядли янги ракеталарини Ғарбий Европада жойлаштириш тўғрисидаги қарорни НАТОга мажбуран қабул қилдирди. Бу қарор маълум сабабларга кўра Ғарбий Европа ва жаҳон жамоатчилигини ташвишга солди ҳамда унинг норозилик билдиришига сабаб бўлди.

АҚШ ҳукумати яқинда «янги ядро стратегияси» деб аталган стратегияни эълон қилди. Бу стратегиянинг асосий моҳияти аслини олганда ядро уруши ғоясининг ўзини жамоатчилик фикри учун энг мақбул ғояга алантиришдан иборат. ядро қуролини гўё «чекланган доирада», «қисман» ишлатиш тўғрисидаги сафсаталар ҳам шунга хизмат қилади. Бундай сафсаталар реал воқеликка зид бўлиб, кишиларни чалғитади, холос. Бу — бутун жаҳон халқлари учун жуда хатарли сиёсатдир! Ядро урушининг олдини олиш тўғрисида Совет Иттифоқи билан тузилган битимни имзолаган мамлакат ҳукумати шундай сиёсатни илгари суряпти, деб ҳатто тасаввур этиш ҳам қийин. Жаҳондаги кенг ижтимоий-сиёсий доиралар Вашингтоннинг бу қадамини қаҳр-ғазаб билан қоралаётганлиги бежиз эмас.

Совет Иттифоқи, табиийки, ўз хавфсизлиги тўғрисида ғамхўрлик қилмоқда ва ўз дўстларининг кулфатга дучор қилинишига йўл қўймайди. АҚШ маъмурияти Совет Иттифоқининг сиёсатидан норози эканлигини намойиш қилишни истаб, СССРга қарши қандайдир бойкот уюштирмоқчи бўлди.

АҚШ ҳукумати бизнинг мамлакатимиз билан сиёсий алоқалар ва бошқа хилдаги алоқаларни бирин-кетин узиш, қуролсизланишга доир бир қанча масалалар юзасидан олиб борилаётган музокараларни тўхтатиб қўйишга киришди, савдо-сотиқ масалаларидан беҳаёлик билан сиёсий тазйиқ ўтказиш қуроли сифатида фойдаланиб, Москва Олимпиадасига йўл қўймаслик учун ҳар қандай усулларни ишга солди, бошқа мамлакатлардан ана шундай антисовет йўлга қўшилишни зўр бериб талаб қилди.

Хўш, бунинг оқибати нима бўлди? Кескинликнинг юмшатилишини барбод этиш, жаҳонни янги «совуқ уруш» га дучор қилиш борасидаги бундай уринишларни кенг халқ оммаси ва ҳукуматларнинг кўпчилиги сира ҳам маъқулламаганлигини ҳамда уринишлар уларнинг ташаббускорларига наф келтирмаганлигини ҳозир ҳамма кўриб турибди.

АҚШ маъмурияти Совет Иттифоқига сотишни тақиқлаб қўйган зарур миқдордаги молларни биз бошқа мамлакатлардан сотиб олдик. Америка фермерлари ва саноатчиларигина бундан зарар кўрди.

Ҳамманинг эътироф қилишича, Олимпиада жуда яхши ўтди, спорт ва халқлар дўстлигининг чинакам байрами бўлиб қолди, (қарсаклар). Олимпиада мухолифлари эса шармандаи-шармисор бўлдилар.

СССРни «сиёсий жиҳатдан яккалаб қўйиш»га келганда шуни айтиш керакки, бундай ҳолат илгари бўлмаган, ҳозирда ҳам йўқ ва ҳеч қачон рўй бермайди. (Қарсаклар). Кейинги вақтларда кўп ҳукуматлар билан алоқаларимиз, шу жумладан Франция президенти ва ГФР канцлери билан олиб борган музокараларим ҳамма жойда, шу жумладан АҚШ иттифоқчилари орасида ҳам кескинлик юмшатилишини ва тинч халқаро ҳамкорликни сақлаш ва чуқурлаштириш зарур эканлигини, қуролланиш пойгасини жиловлаб қўйиш зарур эканлигини англаб олинганлигини яққол кўрсатди.

Ўзининг ташқи сиёсатида ленинча принципларга содиқ бўлган, бундан беш йил муқаддам Хельсинкида имзоланган якунловчи Актнинг руҳи ва ҳарфига содиқ бўлган Совет Иттифоқи Франция, ГФР билан, Ғарбий Европадаги бошқа давлатлар билан ўзаро манфаатли тинч муносабатларни ривожлантиришга ғоят жиддий эътибор бермоқда ва бундан буён ҳам шундай эътибор бераверади. Бу — тамомила табиий бир ҳолдир.

Умуман олганда шуни айтиш мумкинки, ҳозирги вақтда жаҳонда мавжуд бўлган жиддий проблемаларнинг биронтасини ҳам зўравонлик билан, қурол билан, дўқ қилиш йўли билан ҳал этиб бўлмаслигини тушиниш аста-секин ортиб бормоқда. АҚШ раҳбарлари ҳам эртами-кечми яна шундай хулосага келадилар, деб ўйлаш керак. Қанчалик тез шундай хулосага келинса, шунча яхши бўлади, албатта.

Мамлакатимизнинг ташқи сиёсати аниқ-равшан ва ҳалол тинчлик сиёсати бўлиб, ҳеч кимга қарши қаратилган эмас. Биз ҳеч кимнинг ерига ҳамла қилмаймиз, ҳеч кимнинг ички ишларига аралашмаймиз. Аммо ўз ҳуқуқларимизни ва қонуний манфаатларимизни ҳамиша қаттиқ туриб ҳимоя қила оламиз. (Қарсаклар).

Бизнинг шавкатли Қуролли Кучларимиз ҳар қандай агрессорга зарба бермоқ учун зарур нарсаларнинг ҳаммасига эга. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг қуролдош миллий армиялари билан қардошлигимиз мустаҳкамдир.

Тинчликнинг мустаҳкам посбонларига шон-шарафлар! (Қарсаклар).

Мен халқаро сиёсатдаги икки асосий йўналиш тўғрисида гапирдим. Бу йўналишлар сизнинг республикангиз жойлашган Осиё қитъасида ҳам бир-бирига қарама-қарши турибди.

Совет Иттифоқининг тинчликсеварлик сиёсати, қардош социалистик давлатлар — Монголия, Вьетнам, Лаос, Кампучия, Корея Халқ Демократик Республикаси билан дўстлигимиз, ҳамкорлигимиз ва ҳамжиҳатлигимиз Осиёда тинчлик ва барқарорликнинг энг муҳим омилидир.

Ле Зуан ва Фам Ван Донг, Цеденбал, Кейсон, Фомвихан, Хенг Самрин ва Пен Сован ўртоқлар билан яқинда ўтказган учрашувларимиз ва суҳбатларимиз бу мамлакатлар билан ҳамкорлигимиз ҳамма соҳаларда муваффақиятли ривожланиб бораётганлигини яна бир марта тасдиқлади. (Қарсаклар).

Ҳиндистоннинг тинчликсевар реалистик сиёсати Осиёда муҳим ижобий роль ўйнайди. Биз шу мамлакат билан дўстлик ва ўзаро манфаатли ҳамкорликка катта аҳамият берамиз. Биз улуғ ҳинд халқининг тинчлиги ва равнақ топишини чин кўнглимиздан тилаймиз. (Қарсаклар).

Қўшни Япония билан иқтисодий ва бошқа алоқаларимиз ҳар икки томон учун анча катта ва фойдали алоқалар бўлиб қолмоқда. Биз бу алоқаларни бундан буён ҳам ривожлантиришга тайёрмиз. Бунга қай даражада эришилажаги Япония томонига боғлиқдир. Япония раҳбарлиги ташқаридан бўладиган ва Японияни милитарлаштириш ҳамда Совет Иттифоқига нисбатан душманлик ҳаракатларидан иборат хатарли йўлга ундовчи таъсирга берилмай, ўз сиёсатида мустақил, реалистик йўлни қанчалик сақлаб қола олишига боғлиқдир.

Пекин ва Вашингтон бирбирига жўр бўлиб, «совет хавфи» тўғрисидаги сийқаси чиқиб қолган уйдирмалар билан Японияни қўрқитмоқда. Аммо япон сиёсатчилари аҳволга сергаклик билан баҳо бера оладилар ва воқеаларни Америкада ёки Хитойда тасвир этганларидек эмас, балки ҳақиқий равишда кўра оладилар, деб фараз қилиш керак.

Хитойнинг ўзига келганда шуни айтиш керакки, бу мамлакатда ҳозир жиддий ички жараёнлар содир бўлмоқда. Бир назар солиш биланоқ бу жараёнларни кўриш мумкин. Мана шу жараёнларнинг чин аҳамиятига баҳо бериш учун чамаси ҳали фурсат бор. Аммо маочиларнинг социализм билан ҳеч қандай алоқаси бўлмаган баъзи концепциялари Хитойда назарида ҳам, мамлакатнинг ички ривожи практикасида ҳам ҳозирнинг ўзидаёқ ошкора ёки ноошкора танқид қилинаётганлиги аниқ-равшандир. Масалан, у ерда машъум «маданий революция»га Хитой халқи учун энг катта фалокат деб очиқдан-очиқ баҳо бермоқдалар.

Афсуски, буларнинг ҳаммаси Хитойнинг ташқи сиёсатига ҳали ўз таъсирини ўтказмаётир. Хитойнинг ташқи сиёсати аввалдагидек ҳозирда ҳам Совет Иттифоқига, Вьетнамга, Монголияга, бошқа социалистик мамлакатларга нисбатан ғоят душманлик сиёсати бўлиб қолмоқда, тинчлик ва кескинликни юмшатиш ишига ғоят душман сиёсат бўлиб қолмоқда.

Бундан ташқари Пекиннинг АҚШдаги ва бошқа империалистик давлатлардаги энг агрессив доиралар билан тобора яқинлашуви жараёни содир бўлмоқда, Пекин ана шу давлатларни Совет Иттифоқи билан тўқнаштиришга зўр бериб уринмоқда, империалистик сиёсатдонлар эса, Хитойни антисовет хуружларига чуқурроқ жалб этишга интилмоқдалар.

Америка империализми масалан, афғон революциясини бўғиб ташлаш ва Афғонистонни Совет Иттифоқига ҳамда Шарқдаги эркесевар мустақил мамлакатларга хавф туғдирадиган янги плацдармга айлантириш йўлидаги уринишларида Хитойнинг, шунингдек Покистоннинг хизматидан зўр бериб фойдаланмоқда. Аммо бундай уринишлар барбод бўлиши муқаррардир.

Биз Афғонистон ҳукуматининг агрессияни даф этишда ёрдам бериш тўғрисидаги даъватини қабул қилдик ва дўстлик тўғрисидаги Совет — Афғонистон шартномасига ҳамда БМТ уставига тамомила мувофиқ равишда ўз бурчимизни тўла-тўкис бажарамиз. Ҳеч ким бунга шубҳа қилмаслиги керак.

Биз масалани сиёсий жиҳатдан ҳал қилиш тарафдоримиз. Контрреволюцион интервенцияни тўхтатиш, Афғонистон ҳукумати билан унинг қўшнилари ҳукуматлари ва аввало Покистон ҳукумати ўртасида бамаслаҳат келишиб олиш — бунга эришишнинг бирдан бир тўғри йўлидир.

АҚШ халқаро вазиятни кескинлаштириш ва қуролланиш пойгасини кучайтириш учун Эрондаги аҳволдан ҳам бир баҳона сифатида фойдаланмоқда. Бу мамлакатни иқтисодий жиҳатдан қамал қилиш давом эттирилмоқда. АҚШ ҳарбий флотининг авиация ва десант қисмлар жойлаштирилган кемалари Эрон теварагида ҳануз сузиб юрибди.

Биз бундай хатти-ҳаракатларга йўл қўйиш мумкин эмас, деб ҳисоблаймиз ва Эрон халқининг ўзигина қандай йўл билан олға бориш кераклигини белгилай олади деган принципда қаттиқ турибмиз. Бизнинг фикримизча, бошқа давлатлар ва аввало Эроннинг қўшнилари ҳам Эрон раҳбарлардан шундай ёндашишни кутишга ҳақлидирлар.

Умуман олганда халқаро аҳвол, такрор айтаманки, мураккаб. Ҳозирги вақтда давлатлар ва халқларнинг зўравонлик қилишдан иборат империалистик сиёсат кескинлик юмшатилишини суриб чиқаришига, қуролланиш пойгаси янада жуда хатарли равишда жадаллаштирилишига йўл қўймасликдан ҳам муҳимроқ вазифалари йўқ.

СССР ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар бунга тааллуқли проблемаларни дарҳол муҳокама қила бошлашга тайёрдирлар. Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатлар сиёсий маслаҳат комитетининг май Кенгашида илгари сурилган кенг программа ва Совет Иттифоқи Европада ракета-ядро қуролига тааллуқли масалалар юзасидан музокаралар олиб бориш тўғрисида, шунингдек Марказий Европада қуролли кучларни ҳамда қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисида ҳали яқиндагина киритган таклифлар буни исбот қилади.

Биз ўз таклифларимизга Ғарб давлатлари раҳбарларининг жавоб беришини кутамиз. Биз тинчликни мустаҳкамлаш, халқаро вазиятни соғломлаштириш учун конкрет ишларни бажаришга тайёрмиз ва улардан ҳам шуни кутамиз!

Социалистик давлатларнинг сиёсати барча халқларнинг туб манфаатларига мос бўлиб тушади, бутун жаҳонда неча юз миллионлаб кишилар бу сиёсатни маъқулламоқдалар. Мен жуда қатъий қилиб шуни айта оламанки, биз бу сиёсатни бундан буён ҳам оғишмай ва изчил амалга ошираверамиз. **(Давомли қарсаклар).**

Азиз ўртоқлар!

Энди ёқимли топшириқни бажариш — Қозоғистонга Ленин орденини топшириш пайти келди. **(Ҳамма ўрнидан туради. Л. И. Брежнев гулдурос, давомли қарсаклар остида республика байроғига Ленин орденини тақиб қўяди).** Сизнинг республикангиз ўтган йил давлатга бир миллиард 250 миллион пуддан зиёд ғалла топширганлиги учун шу юксак мукофотни олишга сазовор бўлди.

Ана шу жуда катта муваффақиятни қўлга киритишга ўз ҳиссасини қўшган деҳқонларга, ҳамма кишиларга шон-шарафлар!

Улуғ социалистик Ватанимиз мустаҳкамланиб, гуллабяшнайверсин! **(Давомли, гулдурос қарсаклар. Ҳамма ўрнидан туради. «КПССга шон-шарафлар!», «Совет халқига шон-шарафлар!» деган табрик садолари янграйди).**

Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети ва Қозоғистон ССР Олий Советининг тантанали мажлисида

Ўртоқ Ш. Р. РАШИДОВ нутқи

Азиз Леонид Ильич!

Ҳурматли ўртоқлар, дўстлар!

Партиямиз билан давлатимиз тарихига зарҳал саҳифа бўлиб кирадиган воқеалар бор. Қозоғистон ССР билан Қозоғистон Компартиясининг умумхалқ байрами, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси азиз Леонид Ильич Брежневнинг чуқур марксча-ленинча анализ руҳи билан суғорилган илҳомбахш нутқи ана шундай унутилмас воқеа бўлиб қолади. **(Гулдурос қарсаклар).** Леонид Ильичнинг программа тусидаги оташин нутқи съезд олди кунларида партия ташкилотлари ва меҳнат коллективларининг диққат марказида турадиган энг муҳим проблемаларни белгилаб берди.

Азизимиз Леонид Ильич Брежневнинг юбилей тантаналарига келиб, иштирок этиши бугунги байрамга алоҳида руҳ ва алоҳида файз бағишлади. Бу — Ленин партиясининг кўп миллатли социалистик Ватанимизни равнақ топтириш тўғрисидаги, унинг қудрати ва халқаро обрў-эътиборини ошириш ҳақидаги зўр диққат-эътибори ва тинимсиз ғамхўрлигининг ифодасидир. Бу — Қозоғистон меҳнаткашлари эришган тарихий ютуқларга берилган юксак баҳодир. **(Гулдурос қарсаклар).**

Азиз Леонид Ильич. Сиз Қозоғистоннинг қўриқ ерларини ўзлаштиришга, қардош республиканинг кора ва рангли металлургиясини юксалтиришга, унинг қудратли индустрияси бошқа тармоқларини ривожлантиришга шахсан жуда катта ҳисса қўшганлигингиз билан ҳаммамиз фахрланамиз. Азиз Леонид Ильич, Сиз Қозоғистонда экиб кетган юксак партиявий масъулият ва ишчанлик уруғлари, ишга ақл-заковат ва омилкорлик билан ёндашиш уруғлари, хўжалик соҳасидаги дадил ташаббус ва одамларга меҳр-муҳаббат уруғлари мўл мевалар берди. **(Гулдурос қарсаклар).**

Ҳурматли ўртоқлар!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети шу унутилмас завқли кунларнинг порлоқ қувончини сизлар билан баҳам кўриб республика меҳнаткашлари номидан қардош Қозоғистон халқини — республиканинг, унинг жанговар, синалган авангарди — Қозоғистон Коммунистик партиясининг шонли 60 йиллиги билан ва Ватаннинг юксак мукофоти — Ленин ордени билан астойдил табриклайдилар. **(Қарсаклар).**

Ўтмишда қозоқлар билан ўзбекларнинг қисмати бир хил —оғир бўлганини эслатиб ўтиш бугунги байрамда ўринлидир. Халқларимиз асрлар бўйи қашшоқлик, қолоқлик ва саводсизлик жафосини тортганлар. Феодализм ва чоризм уларни бўғиб, пароканда қилиб келган. Аммо халқларимиз бир ёқадан бош чиқариб, янги турмушга, бахт-саодатга, дўстликка интилдилар.

Шу боисдан ҳам биз қозоқ халқи билан ўзбек халқи ўртасидаги дўстлик ва қардошликнинг қадимий тарихи бор деб тўла асос билан гапира оламиз. Аммо бу дўстлик ва қардошлик фақат совет даврида, улуғ Ленин барпо этган шонли Коммунистлар партияси мамлакат меҳнаткашларини коммунистик қурилишнинг кенг йўлига руҳлантириб, отлантиргандан кейингина бу дўстлик ва қардошлик равнақ топиб, ёқут офтоб нурида ярқираётганидек ранг-баранг нур соча бошлади. **(Қарсаклар).**

Қадимий ва абадий навқирон қозоқлар диёридаги тарихий ўзгаришлар, республика ўз юбилейига тортиқ қилган ажойиб ютуқлар — эркин меҳнат мадҳияси, деса бўлади. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, қалин дўстимиз ва қардошимиз Динмуҳаммад Аҳмедович Кунаев ўз докладида бу ютуқларни ишонарли тарзда яққол тасвирлаб берди. Бу ютуқлар республикадаги ижтимоий-иқтисодий тараққиёт учун, КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган курашга моҳирона раҳбарлик қилаётган Қозоғистон коммунистлари 700 минг кишилик армиясини мадҳ этувчи қасидадир. **(Қарсаклар).**

Ўзининг олтмиш йиллик баҳодирона меҳнати билан ривожланган социализм жамиятининг битмас-туганмас ижодий имкониятини яққол намойиш қилаётган баҳодир халқ, бунёдкор халқнинг енгилмас кучи, олий ҳимматлиги ва улуғворлик руҳи кўз ўнгимизда тўла-тўкис намоён бўлди.

Очилган қўриқнинг мислсиз эпопеяси қозоқлар диёрининг шуҳратини бутун жаҳонга ёйди. Бепоён қўриқ ерларига қилинган умумхалқ ҳужумининг илҳомчиси ва ташкилотчиси бўлган инсон — Леонид Ильич Брежнев бу ҳақда шундай деб ёзади: «Қадимий чўл баҳодирлигини кўрсатди. Инсон меҳнати билан қиёфасини ўзгартирган чўл бутун қишлоқ хўжалигимизга барқарорлик бағишлади, зарур миқдорда дон олишни гарантиялаб берди. Ва шу замин борган сари кучга тўлмоқда».

Ленинча башорат кучи билан айтилган ажойиб сўзлар! Ҳа, қўриқ ерларнинг ҳосилдорлиги ошмоқда! Қозоғистон воқелигининг улуғвор манзараси бунга ишончимизни кучайтирмоқда. Бугунги Қозоғистон — бепоён қурилиш майдонидир, улкан индустриал ва қишлоқ хўжалик регионидир. унинг ҳиссаси мамлакат миқёсида ҳам, бутун социалистик ҳамдўстлик миқёсида ҳам жуда сезилиб турибди.

Ленин партиясининг иродаси, совет халқининг куч-ғайрати билан ҳаёт бахш этилган Қозоғистон дашти битмас-туганмас бойликлар хазинасини очди, космосни ўзлаштириш майдони бўлиб қолди. Аммо гап ўзгаришларнинг миқёсидагина эмас. Қатор-қатор территориал-ишлаб чиқариш комплекслари энг юксак техникавий даражада барпо этилиб, ривожлантирилаётганлиги принципиал жиҳатдан янги воқеадир. Кўмир ва фосфор, пўлат ва қўрғошин, трактор ва бульдозерлар, саноат маҳсулотингизнинг юзлаб бошқа турлари Ватанимизнинг ҳамма жойларидагина эмас, саксонта чет давлатда ҳам машҳурдир.

Қозоғистон маънавий маданиятининг хазинаси ҳам бениҳоя бой. Илмий кашфиётларда, адабиёт ва рассомликнинг, архитектура ва музиканинг, кино ва театрнинг ажойиб асарларида пайдо бўлган халқ галантларининг дурдоналари социализмнинг ёруғ қуёши нурида ярқираб турибди.

Шонли республикангиз меҳнаткашлари социал-сиёсий, иқтисодий ва маданий соҳаларда эришган улуғвор ғалабалар тўғрисида, истеъдодли ва меҳнатсевар қозоқ халқининг моддий, маънавий кучлари ва бахтиёр тақдири равнақи ҳақида айниқса зўр қувонч туйғуси билан гапирамиз.

Бу муваффақиятлар ва ютуқлар ленинча миллий сиёсат тантанасининг, партиямиз бош йўли тўғрилигининг, КПСС XXV съезди тарихий қарорлари амалга оширилаётганининг яққол далилидир.

Бу муваффақиятлар ва ютуқлар — ягона социалистик Ватанимиздаги барча миллат ва элатларнинг, аввало оғамиз — улуғ рус халқининг дўстлиги ва Қозоғистонга бераётган қардошларча беғараз ёрдами натижаларидир. **(Қарсаклар).**

Бу муваффақиятлар ва ютуқлар КПСС Марказий Комитети, унинг Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюроси мамлакатга оқилона раҳбарлик қилаётганлигининг натижасидир. Азиз Леонид Ильич, совет кишилари турмушимиздаги ҳамма яхши ва порлоқ ютуқларга Ленин партияси туфайли, Сиз туфайли эришганликларини айтмоқдалар. **(Гулдурос қарсаклар).**

Азиз дўстлар! Биз Қозоғистон Совет Социалистик Республикаси билан Қозоғистон Компартиясининг 60 йиллигини бутун мамлакатимиз КПСС XXVI съездини ленинчасига муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўраётган ажойиб даврда байрам қиляпмиз. Бу эса биз қилаётган ҳамма ишларга руҳ бағишламоқда, ҳар бир кишида 1980 йил ва умуман беш йиллик топшириқларини муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажариш учун ифтихор туйғуси билан бирга масъулият туйғусини ҳам вужудга келтирмоқда. Барча совет кишилари билан бирга Қозоғистон ва Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам Ленин партиясининг съездига ҳозирлик кўрар эканлар, ўз сафларини барча ғалабаларимизнинг синалган йўлбошчиси, илҳомчиси ва ташкилотчиси бўлган КПСС теварагига янада маҳкамроқ жипслаштирмоқдалар. Партия билан халқнинг бирлиги — КПСС XXVI създида ўртага қўйиладиган вазифалар сўзсиз бажарилишининг аниқ гаровидир. **(Қарсаклар).**

Азиз ака-укалар ва опасингиллар, шу тантанали дамларда мана шу қаҳрамона йўлда янгидан-янги ғалабалар ва зафарлар тилашга ижозат бергайсизлар!

Яшасин Қозоғистон Совет Социалистик Республикаси ва Қозоғистон Коммунистик партияси! **(Қарсаклар).**

Яшасин тенг ҳуқуқли, эркин халқларнинг қардошлик иттифоқи — улуғ Ватанимиз! **(Қарсаклар).**

Яшасин давримизнинг ақл-идроки, шон-шарафи ва виждони — ленинчи коммунистлар партияси! **(Гулдурос, давомли қарсаклар).**

ҚОЗОҒИСТОН ССР ВА ҚОЗОҒИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАБ ОЛМАОТАДА ЎТКАЗИЛГАН ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС

(Боши биринчи бетда).

Д. А. Кунаев юбилей тантаналарида қатнашиш учун Олмаотага келган делегацияларни ва уларнинг бошлиқларини чин кўнгилдан табриклади.

Республика меҳнаткашлари партия XXVI съездини — мамлакат ва дунё ҳаётидаги шу буюк воқеани муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўриб, социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтариш, ҳамма соҳаларда ленинчасига, зарбдор меҳнат қилиш мажбуриятини олмоқдалар, деди сўнгра у. Қозоғистоннинг кўп тармоқли саноати йиллик планни муддатидан илгари бажаришига шак-шубҳамиз йўқ. Қурувчилар беш йилликнинг якунловчи йилини янги муваффақиятлар билан нишонлайдилар. Фан ва маданият ходимлари байрамни сезиларли ютуқлар билан нишонламоқдалар.

Республика қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари, унинг ҳамма тармоқлари ходимлари олинган социалистик мажуриятларни тўла ва ошириб бажариш учун муваффақиятли равишда курашмоқдалар. Қаҳрамон ғаллакорларимиз ўтган йиллардаги каби бу йил ҳам севикли Ватанни Қозоғистоннинг катта ғалла хирмонни билан кувонтириш — мамлакатга бир миллиард пуд дон бериш ниятидадирлар. **(Давомли қарсаклар).**

Д. А. Кунаев барча қозоғистонликларни — ишчилар ва колхозчиларни, зиёлиларни, коммунистларни, республиканинг шонли ёшларини Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети, Қозоғистон ССР Олий Совети ва Министрлар Совети номидан байрам билан табриклади ҳамда ҳаммаларига партия XXVI съездини муносиб кутиб олишда янги ажойиб ютуқлар тилади.

Тантанали мажлис очиқ деб эълон қилинади. СССР ва Қозоғистон ССРнинг давлат гимнлари янграйди.

Мажлис қатнашчилари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини баланд руҳ билан фахрий президиумга сайладилар.

Тантанали марш садолари остида тўрт орденли Қозоғистон ССР байроғи ҳамда КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг Эсдалик байроғи залга олиб кирилади.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Л. И. Брежнев**га сўз берилади. Ҳамма ўрнидан туриб, Леонид Ильич Брежневни қарсаклар билан табриклаб кутиб олади. Залда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, КПСС Марказий Комитети ленинчи Сиёсий бюроси шарафига, совет халқи шарафига табрик хитоблари янграйди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи зўр эътибор билан тингланди ва гулдурос, давомли қарсаклар билан қайта-қайта бўлиниб турди.

Леонид Ильич Брежнев қизғин қарсаклар остида КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг юбилей табрикномасини топширди.

Шу шонли кундан хотира сифатида Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетига, республика Олий Совети Президиумига ва ҳукуматига ажойиб совет ҳайкалтароши Вера Мухинанинг «Ишчи ва колхозчи аёл» скульптурасини топширмоқчиман, деди сўнгра у.

Бу скульптурада келажакка интилиш яққол ифодаланган. Бундай интилиш сизнинг халқингизга, республикангизга тўла-тўкис хосдир. **(Давомли карсаклар).**

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Д. А. Кунаев** «Ленин кўрсатган порлоқ йўлдан» деган мавзуда доклад қилди.

(Ўртоқ Д. А. Кунаевнинг доклади тонгги газеталарда эълон қилинган).

Делегацияларнинг раҳбарлари: Москвадан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари **В. В. Гришин**, Ленинграддан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари **Г. В. Романов**, РСФСРдан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, РСФСР Министрлар Советининг Раиси **М. С. Соломенцев**, Украина ССРдан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **В. В. Щербицкий**, Белоруссия ССРдан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **П. М. Машеров**, Ўзбекистон ССРдан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринч секретари **Ш. Р. Рашидов**, Грузия ССРдан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Э. А. Шеварднадзе**, Озарбайжон ССРдан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Г. А. Алиев**, Литва ССРдан — **А. С. Баркаускас**, Молдавия ССРдан — **И. И. Бодюл**, Латвия ССРдан — **А. Э. Восс**, Қирғизистон ССРдан — **Т. У. Усубалиев**, Тожикистон ССРдан — **Ж. Расулов**, Арманистон ССРдан — **К. С. Демирчян**, Туркманистон ССРдан — **М. Ғ. Ғапуров**, Эстония ССРдан — **К. Г. Вайно** республика меҳнаткашларини шонли юбилей билан ва Қозоғистон ССРга Ленин ордени топширилганлиги билан самимий табрикладилар.

Леонид Ильичнинг бутун дунёда зўр акс садо берадиган нутқида мамлакат халқ хўжалигидаги ишларнинг аҳволи ҳам, шунингдек ҳозирги халқаро вазият ҳам ғоят чуқур ва салмоқли, марксча-ленинча анализ қилинганини партия билан халқнинг шундан кейинги йиллардаги амалий ҳаракат программаси баён этилганини нотиқлар таъкидлаб ўтишди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқида, ўртоқ Д. А. Кунаевнинг докладида яққол тасвирлаб берилган Совет Қозоғистонининг жозибадор ютуқлари — КПСС ленинча миллий сиёсати амалга оширилганлигининг нақд меваларидир, совет халқлари интернационал бирлиги ва қардошларча дўстлигининг меваларидир.

Республика Совет ҳокимияти йилларида эришган муваффақиятларда Қозоғистон Коммунистик партиясининг роли муҳим эканлиги нутқларда уқтириб ўтилди. КПССнинг жанговар ва йирик отрядларидан бири бўлган Қозоғистон Компартияси республика халқларини совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида тарбияламоқда, меҳнаткашларни ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга, ўнинчи беш йиллик планларини барвақт тугаллашга ва КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олишга сафарбар қилиш соҳасида жуда катта ташкилотчилик ва сиёсий иш олиб бормоқда.

Қозоғистон диёрида ўтказилаётган ҳозирги тантаналар, — дейишди нотиқлар, — улуғ ва қудратли кўп миллатли Ватанимиздаги барча халқларнинг ажойиб байрамидир. Бу байрам социалистик миллатлар бирлиги, жипслиги, бузилмас дўстлигини, совет халқининг марксизм-ленинизм идеалларига содиқлигини, бутун дунёда тинчликка иштиёқмандлигини жозибали тарзда кўрсатиб турибди.

Нутқларда шу нарса таъкидлаб ўтилдики, бутун мамлакат меҳнаткашлари КПСС, унинг Марказий Комитети ва ҳозирги замоннинг буюк давлат арбоби, бутун дунёда тинчлик учун букилмас курашчи ўрток Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюросининг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқулламоқдалар. Советлар мамлакатининг барча республикаларидаги меҳнаткашлар социалистик давлат қудратини ўстириш мақсадлари йўлидаги куч-ғайратларини бундан буён ҳам кўпайтираверадилар, мамлакатимизда коммунистик жамият қуришнинг ленинча йўлидан бораверадилар.

Тантанали мажлис қатнашчиларини Олмаота пионерлари табрикладилар.

Сўнгра ўртоқ Д. А Кунаев якунловчи нутқ сўзлади. У бундай деди:

Шу минбардан сўзлаган ҳамма ўртоқлар завқ-шавқ билан гапирган улуғ бирлигимизни англаган ҳар бир кишининг дилида порлоқ ифтихор жўш урмоқда.

Тантаналаримиз улуғ Ватанимиз халқлари дўстлиги ва қардошлигининг, ленинча миллий сиёсат ҳаётбахш кучининг, совет кишилари жонажон партия теварагида, унинг Ленин ишининг содиқ давомчиси Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги ленинчи Марказий Комитети теварагида метиндек жипслашганликларининг ҳақиқий намойиши бўлганини ҳаммамиз кўриб турибмиз. **(Давомли қарсаклар).**

Байрамимизда Леонид Ильич Брежневнинг ҳозир бўлиши тантаналаримизга алоҳида файз бағишлади.

Леонид Ильич, барча совет кишилари қатори қозоқ халқи ҳам Сизни ҳурмат қилади ва севади, Сизга астойдил ишонади. Сиз қадимий қозоғистонлик сифатида, улуғ Советлар мамлакатининг ажралмас қисми бўлиб келган, ҳозир ҳам шундай бўлиб турган ва шундай бўлиб қоладиган республикамизнинг ҳар томонлама ривожи учун ҳаммадан ҳам бениҳоя кўп иш қилган инсон ва раҳбар сифатида шундай ҳурмат ва муҳаббатга, чексиз ишончга тўла ҳақлисиз. **(Қарсаклар).**

Сизнинг ёрқин илҳомбахш нутқингиз қалбларимиздан чуқур жой олди, муштарак ишнинг тантанаси йўлида янада яхшироқ меҳнат қилиш иштиёқини кучайтирди.

Сизнинг нутқингиз — республика ва мамлакат коммунистларини, барча меҳнаткашларини янги зафарларга илҳомлантирадиган, халқаро миқёсда зўр акс-садо берадиган, зўр сафарбар этувчилик кучига молик ҳужжатдир.

Азиз Леонид Ильич, тантанали мажлис қатнашчилари номидан, республиканинг барча меҳнаткашлари номидан Сизга сиҳат-саломатлик, бардамлик, ғоят қийин ишингизда битмас-туганмас куч-ғайрат ва янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз. **(Давомли қарсаклар).**

Қаҳрамон шаҳарлар — Москва ва Ленинград, қардош иттифоқдош республикалар, автоном республикалар ва областларнинг делегацияларига тантаналарда қатнашганликлари учун Д. А. Кунаев Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети, ҳукумати номидан, мажлиснинг барча қатнашчилари номидан чуқур миннатдорчилик билдирди.

Қозоқ халқи, республика меҳнаткашлари, деди сўнгра у, бизнинг кучимиз Ленин васиятларига, партия идеалларига, совет халқларининг қардошлигига чуқур садоқатда эканини равшан тасаввур этадилар.

Барча совет кишилари қатори биз ҳам партиянинг, унинг жанговар штаби — КПСС ленинчи Марказий Комитетининг, замонамиз буюк арбоби, тинчлик учун матонатли курашчи ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюросининг доно ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқуллаймиз ва қўллаб-қувватлаймиз. **(Давомли қарсаклар).**

Биз партиямизни, бутун совет халқини ишонтириб айтамизки, қозоғистонликлар бундан буён ҳам марксизм-ленинизм байроғи остида, барча қардош халқлар билан бир сафда туриб, коммунизм қурилишида янги ғалабалар сари комил ишонч билан олға бораверадилар. **(Давомли қарсаклар).**

Тантанали мажлис қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва СССР Министрлар Советига, ўртоқ Л. И. Брежневга якдиллик ва баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

Тантанали мажлис ёпиқ деб эълон қилинади. Ҳамма ўрнидан туради. Зал гумбазлари остида партия гимни «Интернационал» янграйди.

* * *

Шу куни В. И. Ленин номли саройда тантанали мажлис қатнашчилари учун Қозоғистон санъат усталари ва бадиий ҳаваскорлик коллективлари байрам концерти бердилар Концерт зўр муваффақият билан ўтди.

Концертда Л. И. Брежнев, В. В. Гришин, Д. А. Кунаев, Г. В. Романов, В. В. Щербицкий, Г. А. Алиев, М. С. Горбачев, П. М. Машеров, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, Э. А. Шеварднадзе ўртоқлар, Қозоғистон Компартияси ва ҳукуматининг раҳбарлари, делегацияларнинг аъзолари ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

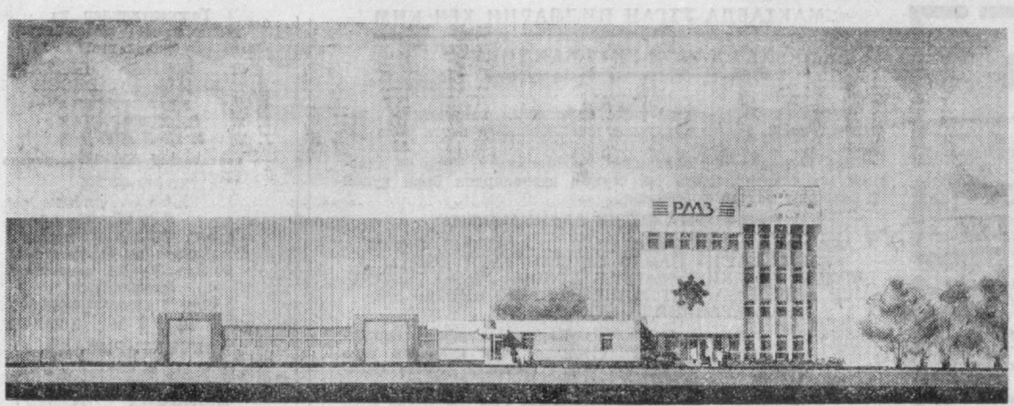

БОШ ПЛАНДАН БИР ЛАВҲА

КОРХОНАНИНГ ЯНГИ КОРПУСИ

«Узгипротяжпром» лойиҳа институтининг ижодий коллективи асосан завод ва фабрикаларни реконструкция қилиш, янги корпусларнинг лойиҳасини тузиш билан шуғулланади. Коллективнинг олиб бораётган изланишлари туфайли кейинги вақтда жуда кўп корхоналар янги қиёфа касб этди.

Сиз кўриб турган бу суратдаги бино лойиҳасини институт ходимлари яратишган. Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли ремонт-механика заводининг бу янги корпуси лойиҳасини яратиш устида архитектор Саидолим Саидазимов, инженерлар Анатолий Атаманов ва Юрий Иванниковлар иш олиб боришди. Бинони тиклашда замонавий қурилиш материалларидан кенг фойдаланиш назарда тутилган.

Заводнинг янги корпуси шаҳримизнинг жануби-ғарбий саноат зонасида қад кўтаради.

И. ШОИНОҒОМОВ.

ФАРЗАНДЛАРИНГИЗ УЧУН

Ҳеч қаримас амаким

Менинг бор
бир амаким,
Номлари уста Ҳаким.
Ҳамон бардам
йигитдек,
Чаққонлиги бургутдек,
Темирчилик касб-кори,
Жуда зўр эътибори.
Ўнлаб шогирдлари бор,
Бири-биридан дастёр.
Қачон кўрманг:
«тақа-туқ».
Меҳнатидан кўнгли тўқ.
Тиним билмас қўллари,
Темирдек мускуллари.
Ҳалол ишлаб бир умр,
Топган ҳаловат, ҳузур.
Тўплаган
филнинг кучин,
Қаримас шунинг учун.
Амакижон, амаким,
Сизга келар ҳавасим.

Шоди САТТОР.

ШАНБА ОҚШОМИ

ЯНГИЛИК! ХАБАРИНГИЗ БОРМИ!

САМОДА ЯНГИ КОМЕТА

Шу йил 31 июль оқшомида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли Тошкент астрономия институтининг Қашқадарё область Қамаши тоғи бағрида жойлашган махсус астрофизика филиалида янги комета кашф этилди. Бу комета шу куни Катта Айиқ юлдуз туркумининг жанубий қисмида илк марта кўринди. Орадан кўп ўтмай ушбу кометанинг тасвири, бундан бир неча йил илгари Китоб шаҳридаги Улуғбек номли Халқаро кенглик станциясида ўрнатилган замонавий телескоп ёрдамида фотосуратга туширилди. Шу кунлари комета ўзининг фазодаги ҳаракати туфайли Катта Айиқ юлдуз туркумидан, «Вероника сочлари» деб аталадиган қўшни юлдуз туркумига ўтишга улгурган эди.

Айни пайтда бу комета ўз ҳаракатини Ҳўкизбоқар юлдуз туркумида давом эттирмоқда. Кометанинг кашф этилган кундан бери ўтган вақт ичидаги равшанлиги деярли кучсиз бўлганлиги учун уни ҳамон телескоплар ҳамда дурбинлар ёрдамисиз кўриш мумкин бўлмаяпти. 19 август куни комета ерга жуда яқинлашиб ўтди ва шу куни ҳам унинг равшанлиги оддий кўз билан кузатиш даражасига етмади.

Ҳозир Ленинграддаги кометалар ҳақида тегишли маълумотларни йиғувчи ва ишлаб чиқувчи марказдан олинган хабарларга қараганда янги кометани кузатиш ишларини қатор обсерваториялар, жумладан, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси астрономия институти зиммасига топширилган.

А. ЛАТИПОВ,
физика-математика фанлари доктори, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси астрономия институти директори ўринбосари.

БУ—ҚИЗИҚ

Сутдан бензин олинди

Жаҳондаги нефть запаслари тобора озайиб бормоқда. Бу эса, мутахассислардан бошқа ёқилғи манбаларини қидириб топишни даъват этмоқда. Австралиялик профессор Ф. Молюне сутдан бензин олиш технологиясини ишлаб чиқди. Бунда сут аввало метан моддасига, сўнгра бензинга айлантирилади.

Профессорнинг ҳисоб-китобича, бунақа усулда тайёрланган бензин 25—30 процент арзонга тушар экан.

Қадимги кит

Америкалик археологлар Луизиан штатидаги Ред-ривер дарёси ўзанида қазилма ишларини олиб бора туриб, музлаб ётган кит қолдиғига дуч келишди.

Мутахассисларнинг фикрича, бу кит 45 миллион йил аввал яшаган экан.

Ўткир нурли лампочкалар

Американинг Ливермор шаҳридаги ўт ўчириш командаси биноси пештоқига ўрнатилган лампочка 80 йилдан бери куймай ишлаб туради. Бу лампочка 1901 йили патронга бураб қўйилган эди. Лампочканинг нур таратувчи сими рений моддасидан ясалгани учун у узоқ вақтдан бери куймайди. Рений жуда кам учрайдиган металл бўлиб, жаҳон бўйича атиги бир неча тонна тайёрланади.

Ватанимиз мутахассислари самарадор янги лампочка ихтиро этишди. Бу лампочка 40 ватт қувват олиб, 100 ваттли лампочка ёруғини беради.

С. ҒАФУРОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

ПУШТНИ КЎЧИРИБ ЎТКАЗИШ

Қишлоқ хўжалик ҳайвонларининг физиологияси, биохимияси ва уларни озиқлантириш Бутуниттифоқ илмий-текшириш институтининг боксларида ўстирилаётган қора-чипор бузоқларнинг «биографияси» қизиқарлидир. Бузоқлар эмбрионни (пуштни) кўчириб ўтказиш (трансплантация қилиш) йўли билан олинди. Бунинг учун йилига 7—8 минг килограмм сут берадиган рекордчи сигирлар бир гуруҳи ажратилиб, улардан уруғланган ҳужайралар — зиготалар олиниб, камроқ маҳсулот берадиган сигирларга кўчириб ўтказилди. Эмбрионларни трансплантация қилиш бўйича иш бошқа илмий-тадқиқот институтларида ҳам олиб борилмоқда.

Трансплантантларнинг экспериментал авлодлари: Қозоғистонда — қўзичоқлар, Украинада — чўчқа болалари, йилқичилик институтида (Рязань области)—тойлар ўстирилмоқда. Новосибирск олимлари мўйнали ҳайвонларнинг эмбрионларини кўчириб ўтказишни бошладилар.

Тажрибаларнинг кўрсатишича, зиготаларни трансплантация қилиш юқори сифатли ҳайвонлар, айниқса қорамол бошини кўпайтиришнинг истиқболли усулидир. Одатда, сигир ўз ҳаётида беш-олтита бузоқ беради. Бироқ йилига ундан ўнтагача ва ундан кўпроқ уруғланган пушт олиш мумкин. Уларни ой кунини етказиб туғиш учун кам маҳсулдор ва ҳаттоки, бракка чиқарилган сигирларга кўчириб ўтказиш мумкин.

Т. ҲОШИМОВА.

Тарихий обидаларга саёҳат

ИНСОН ҚЎЛИ ГУЛ

Она диёримизда ажойиб тарихий ёдгорликлар бор. Шулардан ноёби архитектура ёдгорликлари бўлиб, улар давлатимиз томонидан кўз қорачуғидек авайлаб сақланмоқда.

Мана бу суратларга бир нигоҳ ташланг. Унда кўҳна тарихнинг, ажойиб санъатнинг, моҳир усталарнинг, ақл-заковатнинг рамзини, тасвирини кўрасиз.

Шаҳрисабз марказидаги Ишчилар кўчасида Доруссаодат комплекси (ўртадаги биринчи сурат) жойлашган. Бу ерда, соҳибқирон Темурнинг фикрича, темурийлар хонадонининг аёнлари дафн этиладиган улкан даҳма бўлиши керак эди. 1376 йилда Темурнинг тўнғич ўғли Жаҳонгир Самарқандда оламдан ўтди. Темур 1379 йили Хоразмни забт этгач, Урганчдан келтирилган усталар соҳибқирон ватанида Оқсарой биносини қуришга киришдилар. Кейинчалик хоразмлик меъморлар шаҳзодани дафн этиш учун ажиб салобатли мақбара бунёд этдилар. Тарихчи Шарофутдин ал-Яздий «Зафарнома» китобида бу мақбара тўғрисида «у ҳаддан ташқари баланд бино эди» деб маълумот беради. Жаҳонгир мақбараси кейинчалик Доруссаодат комплексига асос бўлиб қолди.

Шаҳарни таърифлаган бошқа муаллифлар ҳам бу комплексни мақтаб тилга олдилар. Ҳафиз Абру «соҳибқирон Шаҳрисабзда ғиштдан маҳобатли иморатлар қурдира бошлади, уларнинг ичидаги энг салобатли бино — Доруссаодатдир», деб ёзади. Ўз даврининг машҳур тарихчиси Муҳаммад Ҳайдар уни «жуда гўзал бино» деб таърифлайди. Шоир Заҳириддин Муҳаммад Бобир ўзининг «Бобирнома» асарида мақбарага дафн этилган аёнлар ҳақида муфассал маълумот берган. Дарҳақиқат бу мақбарага Темур яшаган вақтидаёқ унинг қариндош-уруғлари дафн этила бошлаган эди.

Доруссаодат мақбараси мураккаб композиция асосида қурилган. Мақбаранинг бўйи 70 метрга яқин, эни эса 50 метрга боради. Ғарбий фасатнинг пештоқи арк равоғи билан 20 метрдир, бу ерда бир қанча мақбаралар мавжуд. Шимолий фасадда Жаҳонгирнинг ҳозиргача сақланиб қолган мақбараси бор. Мақбаранинг уч фасади ажойиб ғиштин кошинлар билан қопланган, безак берилган кошинлар ҳар бир фасадга ўзига хос чирой бахш этиб туради. Ганчли безакларга «Ақлли одам улуғ мақсад билан ҳаракат қилади, ақлсиз эса улуғ мақсад билан кутиб ўтиради», деган ёзувлар битилган.

Доруссаодат комплекси ўша даврда меҳнат қилган меъморларнинг юксак санъатига эришганлигидан далолат беради.

Шаҳрисабздаги яна бир маҳобатли ёдгорликлардан бири Оқсаройдир (ўртадаги иккинчи сурат). Бу улкан иншоот 1380 йилнинг баҳорида қурила бошлаган. Испания элчиси Рюи Гонзалес де-Клавихо 1404 йил 29 августда бу саройни кўздан кечирган вақтида ҳам у ҳали битмаганди. Чала қолган бинонинг баъзи жойларига кошинли нақшлар ўрнатилмаганди. Лекин бу муҳташам иншоот ўзининг улуғворлиги билан одамларни неча асрлардан бери ҳайратга солиб келади.

Меъморчиликнинг классик намунаси бўлган бу сарой чарх кажрафторидан деярли емирилиб, ҳаробага айланди. Ўз даврида энг муҳташам, муаззам ва малоҳатли бўлган саройдан бош пештоқнинг пойдеворларигина сақланган. Пештоқнинг тепасига кунгира ишланган. Унинг баландлиги 50 метрча келади. Пештоқ гумбазига эса баҳайбат равоқ ишланган, бурчакларида таги қиррали қилиб ишланган катта-катта миноралар бор. Саройнинг катталигини кўрган Заҳириддин Муҳаммад Бобир ҳайратга тушиб: «Мунча олий тоқ оламда кам нишон берурлар!» деб ёзган эди.

Равоғи 22 метр келадиган пештоқ тоқини ғиштдан бино қилиш жуда катта маҳоратдир. Унинг кичик равоғига баланд дарвоза ўрнатилган, орқа томонида эса истиқомат иморатлари қурилган эди. Чодирлар билан ташқи дунёдан ажралиб турадиган юз метрли ҳовли бор эди. Пештоққа арслон ва қуёш тасвири туширилганди, шунингдек унда Темур давлатининг учта тўтарак кўринишидаги герби ҳам бўлар эди. Оқсаройнинг нақшдор кошинлари жуда жозибали чиққан эди. Бу кошинларни уста Муҳаммад Юсуф Табризий ишлаган.

Оқсаройнинг икки девори яхши сақланган. Унинг кошинлари, салобати ва ҳашаматлиги ўша пайтдаги моҳир усталарнинг қўли гуллигини, уларнинг нақадар буюк меъморлигини намойиш этмоқда. Кўк гумбазли (юқоридаги сурат) ажойиб иншоот ҳам худди кеча қурилгандек яшнаб турибди.

Т. РАСУЛЕВ.

Ҳ. Мирзакаримов фотолари.

ТАТАР МАҚОЛЛАРИ

⊙ Кўрмаган эрнинг кўмачи —бол, суви — сут.

⊙ Олмос — балчиқда ҳам олмос.

⊙ Олмос— ерда қолмас,
Олмосни ким олмас?

⊙ Олмос ерда ётса ҳам —хор бўлмас.

⊙ Гавҳар ўзи кичик бўлса ҳам нархи катта.

⊙ Дарё тубидаги инжудан—
Тоғ бошидаги тош яхши.

Р. ЖУМАНИЕЗОВ тўплаган.

Абу Али ибн Сино туғилган куннинг 1000 йиллиги олдидан

АЛЛОМАЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯТЛАР

ДИЛ ПАЙВАНДИ

Буюк аллома Абу Али ибн Синонинг қутлуғ ҳаёти ва табаррук ишлари борасида халқ орасида кўпдан-кўп манқабалар (оғзаки ҳикоятлар), ривоят ва афсоналар яратилган. Уларда Шайхулраис, Ҳакиму ҳукомо Ибн Сино — улуғ инсон, айни замонда камтарин, одамларга нисбатан ғамхўр, меҳрибон, мунис сифатида тараннум этилади. Қуйидаги ривоятда Ибн Синонинг ашъор бобидаги истеъдоди, шогирдларига нисбатан самимий ғамхўрлик кўрсатилган.

— Ривоят қилурларким, шайхулраис Ибн Синонинг Бахтар отли бағоят истеъдодли шогирди бўлган. Ибн Сино жуда кўп нозик ва хатарли жарроҳлик ишларини, энг оғир хасталарни даволашни ҳам унга ишониб топширарди.

Бахтар ҳам устозининг ишончига лом-мим дейишга журъати жаҳду жадал қилар, даволаш ишларида ақл бовар қилмас даражада шиддат ва жасорат билан иш тутарди. Аммо хусусий ҳаёт муаммоларида бағоят камтарин, мўмин-қобил эди.

Иттифоқо, Бахтар бир бокира, ақлу идрок, ҳусну латофат бобида нодира бир қизни севиб қолибди. Қизнинг кўнгли ҳам Бахтарга мойил экан. Аммо табиатидаги тортинчоқлик Бахтарга кўп ҳалақит берарди. Ўз муҳаббати ҳақида на севгилисига, на ўзгаларга лом-мим дейишга журъати етишди. Буларнинг ишқ-муҳаббатлари ҳақидаги овозалар устоз қулоғига чалиниши турган гап эди. Одамлар билан муомалада жуда эҳтиёткор бўлган Ибн Сино Бахтарнинг юрагига қўл солиб кўриш мақсадида наврўз кунларида уни ёнига чорлаб:

—Бахтар, қулоқ сол, Наврўзни мадҳ этиб бир ашъор битмишмен,—дейди ва ғазал ўқишга тутинади:

Моҳи наврўз етиб келиб,
киш ойини қилди яғмо,
Осмон юзин қоплаб қуёш,
қизил гилам бўлди саҳро.
Абру баҳор кўз ёшидан
боғу бўстон юзида ранг,
Ҳамон ойи насимидан
харён бўлди анбар асо.
Лайло юзи каби лола
кенг саҳрода хандон урар,
Мажнун ёши каби булут
кон ёшини қилур дарё.
Оқар сувдан келмоқдадир
ҳар дақиқа гулоб иси,
Магар ёрнинг сув бўйида
гул юзини ювмиш аё.

Охирги мисра ўқилгач, Бахтарнинг вужудига ўт тушгандек бўлди. Қип-қизариб кетди. Шу он Ибн Сино Бахтарга боқиб мулойимлик билан шундай деди:

—Дўстим, хўп ажиб феълинг борда. Гулбиби ишқида пинҳона ўртанишинг менга аён. Хўш, қачонгача ўз ўтингга ўзинг пинҳона ёнасан. Илми тибда шеру Ғаррорсану, ишқ изҳори—муҳаббатга келганда журъатинг етишмайди. Сен менинг бир ғазалимда тасвирланган ошиқ йигитга ўхшайсан. Эшит:

Бормикин оламда сендек
ҳажрнинг овораси,
Ақлу ҳушин елга бермуш,
ишқнинг девонаси.
Васл жоми муждаси
ҳижрон тунин барбод этар,
Муждан васли эрур
ҳайвон суйи дурдонаси.
Гар бўлибсан гулбаданнинг
куйида мажмунсифат,
Лайливашнинг васли бўлғай
ҳажр дардинг чораси.
Доғи ҳижрон куйдуриб
кул қилмасин зебо қадинг,
Ишқи ичра бўлмагил кўп
ҳам анинг ҳайронаси.
Ишқ водийси аро юрма
қуюндек сарсари,
Мушкулинг осон қилур,
журъат ани андозаси.

Ғазалнинг таъсиридан бениҳоя таъсирланган Бахтар беихтиёр ўрнидан туриб кетиб, у ёқдан-бу ёққа юра бошлади. Бахтар бир оз ҳовуридан тушгач, Ибн Сино шогирдига меҳрибонлик билан деди:

—Ё Бахтар, маъшуқанг Гулбиби отасининг ёнига ўзим совчиликка бораман. Иншооллоҳ, тангри толеингни кушод қилса, тўйларингни ўзим бош бўлиб ўтказаман. Бардам бўл, яна гўшангада ҳам тортинчоқлигингга бориб, ер чизиб ўтирмагин,—деди мутойиба қилиб.

Икки ёшнинг висол айёмини ковуштиришда шайхулраис кўп жаҳду-жадал қилди. Унинг саъи-ҳаракати туфайли қудалар тез тил топишди. Тўй куни ҳам етиб келди. Никоҳ куни тўй мажлисида Ибн Сино тантанага йиғилганлар ҳузурида севишганлар шаънига бир неча илиқ гаплар айтиб, уларга чинакам ҳаётий бахт-саодат тилади. Бахтар ва Гулбибига мурожаат қилиб, ошиқ-маъшуқлар шаънига битилган қуйидаги ғазални мароқ билан ўқиди:

Бу ўткинчи дунёда
умр гулин хуш билгил,
Жонона ёр васлини
андин ортиқ хуш билгил.
Ҳижрон ғамин унутгил,
саодатли дам кутгил,
Кўнгил уйин ёритгил,
тирикликни хуш билгил.
Ул хурлиқо паризод
мудом ёнингда бўлса,
Жаннат ўлмиш насиб деб
бу давлатни хуш билгил.
Жаҳон гулистонида
нодир гулдир насибанг,
Насибангга шукр айлаб,
гул фаслини хуш билгил.
Куйдирмасин вужудинг
тангрим ҳижрон ўтиға,
Бу ўткинчи дунёда
умр гулин хуш билгин.

Тўй аҳлига ғазал бағоят маъқул тушди. Уларнинг илтимосига биноан Ибн Сино қўлига сетор олиб, мазкур ғазалини чунонам шавқу-завқ билан хониш қиладики, эшитганларнинг вужуди сув бўлиб оқади.

Алғараз Бахтар ва Гулбибининг никоҳ тўйлари ошиқ-маъшуқларнинг висол базмига айланди. Улуғ устозининг саъи-ҳаракати туфайли улар саодатли кунларга етишди.

Форсчадан филология фанлари кандидати М. ЗОКИРОВ таржимаси.

Дам олиш соатида

ҲИКМАТЛИ СЎЗНИ ЎҚИНГ-ЧИ

Азиз оқшомхон! Шаклда тиббиёт илмининг бобокалони, қомусий олим Абу Али ибн Синонинг ҳикматли сўзларидан бири яширинган. «Очқич»нинг горизонталь қаторида ҳар бир белгининг шакли, вертикаль қаторда эса, шаклнинг ички тасвири акс этган. Шу тартибда ҳар бир белгини «Очқич»даги мос ҳарфлар билан алмаштиринг ва кетма-кет ўқинг-чи.

Тузувчи Ф. ОРИПОВ.

23 АВГУСТДАГИ «МАҚОЛЛИ КРОССВОРД»НИНГ ЖАВОБЛАРИ:

1. Университет. 2. Антоновская. 3. Реставратор. 4. «Нодирабегим». 5. Достоевский. 6. Ҳайкалтарош.

ШАКЛ МАРКАЗИДА: «Ҳунар, ҳунардан—унар» мақоли ўқилади.

* * *

«Шанба оқшоми» саҳифасидаги кроссвордларга А. Тожиев, А. Орипов, Қ. Ниёзов, И. Самариддинов, А. Аюбов, Л. Каримова, Ш. Маткаримов, Н. Акбаров, М. Одилхонов, М. Қосимова ва бошқа ўртоқлар тўғри жавоб топишган. Редакция хат йўллаган оқшомхонларга ташаккур билдиради.

«ТО» СПРАВКАЛАР БЮРОСИ
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Ш. ҒАФУРОВ: Иш соатларидан ташқари бажариладиган ишлар вақти қанча бўлиши керак? Кимлар иш соатларидан ташқари бажариладиган ишларга жалб қилинмаслиги лозим? Шулар ҳақида маълумот берсангиз.

Жавоб: Шуни айтиш кераккн, иш соатларидан ташқари бажариладиган ишлар вақти чекланади. Ҳар бир ишчи ёки хизматчининг иш соатларидан ташқари бажарадиган иши йилига 120 соатдан, икки кун қаторасига бажарадигани эса 4 соатдан ошмаслиги лозим. Ҳомиладор аёлларни, бола эмизадиган оналарни, жумладан болаларга сутли омухталар бераётган оналарни, вояга етмаган ўсмирларни, ишчи-ёшлар мактабининг ўқувчиларини, иш соатларидан ташқари ишлашдан озод қилиш тўғрисида, ВТЭКдан хулоса олган инвалидларни, сил хасталигининг актив формаси билан оғриётган беморларни иш соатларидан ташқари ишлашга қолдириш мутлақо мумкин эмас.

* * *

Н. ТОҒАЕВ: Мен ўзимиз истиқомат қиладиган уйимизнинг балконига ром ўрнатмоқчи эдим. Эшитишимча, шаҳримизда шундай буюртмаларни бажарадиган махсус қурилиш ташкилоти бор экан. Шу ҳақда маълумот берсангиз.

Жавоб: Шаҳримизда ана шундай ташкилот бор. У «Стройрембит»нинг махсус бошқармасидир. Бу бошқарма Тимирязев кўчасидаги 20-уйда жойлашган. Шу хусусдаги маълумотларни 35-08-05 рақамли телефондан билиб олсангиз бўлади.

* * *

Ҳ. НАСРИДДИНОВ: Уй-жойларни алмаштириш бўйича эълонларни қаерда бериш мумкин?

Жавоб: Уй-жойларни алмаштириш билан боғлиқ масала хусусида шаҳримизнинг Пролетар кўчасидаги 4-уйда жойлашган уй-жойларни алмаштириш бўйича бюрога ёки «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг рекламалар бўйича иловаси —«Ташкентская неделя» газета редакциясига мурожаат қилишингиз мумкин. Маълумки, газетанинг ана шу илова сонида квартираларни алмаштириш ҳақида, уйдаги кераксиз буюмларни китоб, транспорт воситаларини, музика асбобларини сотиш ҳамда харид қилиш ва бошқа шу хусусдаги эълонларни беришингиз мумкин.

* * *

К. ТОШБОЛТАЕВ: Мен замонавий музика асарларига жуда қизиқаман. Шундай музика асарларини қаерда ёздириш мумкин?

Жавоб: Шаҳримизнинг Полторацкий кўчасидаги 29-уйда Марказий овоз ёзиш студияси жойлашган. Ана шу студияда Сиз ўзингизга ёққан музика асарларини ёздириб олишингиз мумкин.

* * *

Б. МЎМИНОВА: Менга оқ газламадаги чой доғини қандай кетказиш ҳақида маслаҳат беришингизни сўрайман.

Жавоб: Аввало чой тўкилган буюмни дарҳол илиқ совунли сувда ювиб доғни кетказиш керак. 4 ҳисса глицерин билан бир ҳисса новшадил спиртидан иборат аралашма ҳам чой доғини яхши кетказади. Оқ газламадаги эски чой доғини оксалат кислота қўшилган сув билан йўқотган яхшироқ (1 стакан сувга ярим чой қошиқ кислота солинади). Доғи кетказилгач буюм 1 литр сувга 2 чой қошиқ ҳисобидан новшадил спирти солинган сувда совунлаб ювилади ва илиқ сувга чайилади. Оқ газламадаги чой доғи водород пероксиди билан кетказилгач, буюм совунлаб ювилади ва илиқ сувга чайилади.

КЕЛИНГ, БИР КУЛИШАЙЛИК

—Ўтиришимизнинг файзини кўр, бундай ресторанга бизга ўхшаган маданиятли одамларгина киради.

—Болам, Чилонзорга обориб қўясанми?
—Йўл ҳақининг устига носвой ҳақини ҳам берасизми?

—Қани, бўшашмай билет олинглар, хизматингизга тайёрман.

Р. Убайдуллаев расмлари.

НЕМИС ЮМОРЛАРИ

— Дадажон, Алп тоғлари қаерда?— сўради Ганс газетадан кўз узмай ўтирган отасидан.

— Бунака нарсаларни ойингдан сўрагин, ўғлим,— деди отаси,— ойинг ҳамиша нарсаларни ағдар-тўнтар қилиб юради. Бирор жойга қўйган бўлса керак.

* * *

— Итингиз бугун тун бўйи ухламасдан ҳуриб чиқди-я,— деди Ганс қўшнисига.

— Ташвиш тортманг, азизим,— жавоб берди қўшниси,— бунинг эвазига у кун бўйи ухлаб олади.

* * *

Бир хоним профессордан маслаҳат сўради:

—Нима қилишим керак? Эримнинг аҳволи мени жуда ташвишга солмоқда.

— Хўш, унинг қаери оғрийди, нимадан шикоят қилади?

— Биласизми профессор, баъзан мен бир соат гапирганимда ҳам у ҳеч нарсани эшитмайди.

— Бу касаллик эмас, хоним. Бу худонинг инояти. Шундай бахтиёр кишилар ҳам бор-а жаҳонда.

* * *

Бир оилада ўғил бола дунёга келди. Хурсанд бўлиб кетган ота ўртоқларини зиёфатга таклиф қилди.

— Келганларингда эшикни оёқ билан қаттиқ тепаверинглар.

— Нега тепар эканмиз. Қўл билан тақиллатамиз,— дейишди дўстлари.

— Тепаверинглар, чунки совға кўтариб олган қўл билан эшикни тақиллатиш сизларга жуда қийин бўлади.

Немис тилидан
Йўлдош ПАРДАЕВ
таржимаси.

Редактор ўринбосари
С. Б. ЕҚУБОВ.

Ҳафталик программа

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

1 СЕНТЯБРЬ — ДУШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.05 «Тугалланмаган дарс». Телевизион бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 12.15 Р. Глиэр. Арфа ва оркестр ижроси учун концерт. РСФСРда хизмат кўрсатган артист О. Эрдели ҳамда Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиосининг симфоник оркестри чалади. 12.45 Янгиликлар.

15.00 Янгиликлар. 15.20 Ҳунар-техника таълими ҳақида телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 16.35 «Салом, мактаб». Болалар бадиий коллективларининг концерти. 17.05 «Сиз яратган боғ». 17.35 Рус тарихий қўшиқлари.

18.05 «КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ». «Ердаги излар». Приморье ўлкаси «Новий мир» балиқчилик колхози ҳақида телевизион очерк. 18.30 «Тентак». Евг. Вахтангов номли Давлат академик театри фильм-спектаклининг премьераси. Ф. Достоевскийнинг шу номли романи асосида. 21.30 «Время». 22.05 ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театри солистлари, РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар Г. Калинина ва А. Ворошило концерти. 23.05 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси.

22.00 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 «Халқаро панорама». 24.00 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Мюнхгаузен саргузаштлари». Мультфильм. 18.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Биринчи қўнғироқ». 18.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ватанпарвар». 19.15 «Ўзбекистон қовунлари». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ҳайтарма» ашула ва рақс ансамблининг концерти. 20.30 «Ахборот» 20.50 «Илҳом». Ижодкор ёшларнинг телевизион клуби. 21.30 Москва. «Время» 22.05 Бутунжаҳон тинчлик кунига. «Хотира». Бадиий фильм. 23.25 «Бугун оламда нима гап». Халқаро аҳвол кундалиги. 23.40 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Болалар учун фильм. «Менинг биринчи кемам» (рус.). 20.55 «Мактаб ўқувчилари учун янги дарсликлар ва ўқув қуроллари». 21.25 «Бир репетиция хроникаси». Телефильм. 22.25 «Минг жон». Телеспектакль. 1-қисм (рус.).

2 СЕНТЯБРЬ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.05 «Тентак». Евг. Вахтангов номли Давлат академик театрининг фильм-спектакли. 13.05 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Биринчи станция». Ҳужжатли фильм. 15.30 «Пўлат шундай тобланди». Ёзувчи Н. Островский ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 16.15 «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». Ленинграддан олиб кўрсатилади. 16.45 «Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари», Орловдаги «Промприбор» заводининг иш тажрибаси ҳақида. 17.00 «Фан оламида».

17.25 «Ёшлар адреслари». 18.25 От спорти бўйича СССР чемпионати. Уч кураш. Манежда юриш. Олимпиада от спорти комплексидан олиб кўрсатилади. 19.15 «Дунё воқеалари».

ВЬЕТНАМ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ 35 ЙИЛЛИГИГА.

19.30 «Бугунги Вьетнам». Кинопрограмма. 19.55 Марказий телевидение экранида биринчи марта. «Шиддатли шамоллар мавсуми». Бадиий фильм (Вьетнам).

21.30 «Время» 22.05 «Андрей Петров. Яхши куй керак». Фильм-концерт премьераси. 23.05 «Дунё воқеалари». 23.20 «Спорт ҳамма вақт ҳар бир киши учун керак». Ҳужжатли фильм.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 «Музикали киоск». 22.30 «Объектив». 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 23.15 РСФСРда хизмат кўрсатган артист К. Кадинская ижросида опералардан ариялар. 23.35 «Гагра — Пицунда». Ҳужжатли фильм. 24.00 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Қувноқ капитанлар». Болалар учун фильм-концерт. 12.00 «Кичкинтойлар учун физика». Илмий-оммабоп фильм. 12.30 «Улуғ Ватан уруши йилларидаги совет адабиёти». Адабиётдан ўқув кўрсатуви. 13.00 «Хотира». Бадиий фильм.

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Сеҳрли қушча». Мультфильм. 18.30 Мактаб ўқувчилари учун. «Жонажон ўлка». 19.00 Бухорода халқ революцияси ғалабасининг 60 йиллигига. «Қизил Бухоро». Ҳужжатли фильм («Ўзкинохроника»). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ўзбекистон бўёқлари». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»). 19.55 «Москонцерт» солисти Зулайҳо Оқилова ижросида жаҳон халқларининг рақслари (такрорий). 20.30 «Ахборот». 20.50 М. Тангрибердиева ва М. Қозоқбоев концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Хирмонингизга барака». 22.20 «Амирликнинг емирилиши». Бадиий фильм (рус.). 24.00 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Эстетика асослари. «Эстетика нимани ўрганади» (рус.). 21.05 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қишлоқ ёшлари». 21.35 «Нефть қидирувчилар», «Харасавэй» трассалари», «Ширвон нефти». Телефильмлар. 22.25 «Минг жон». Телеспектакль. 2-қисм. (рус.).

3 СЕНТЯБРЬ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.05 «Шиддатли шамоллар мавсуми». Бадиий фильм. 11.40 «Бу ерда рус шеърлари янграган». Фильм-концерт. 12.20 «Леннаучфильм» студияси илмий-оммабоп фильмлари программаси. 12.50 Янгиликлар.

15.00 Янгиликлар. 15.15 «Сибирь ва Узоқ Шарқ бўйлаб». Кинопрограмма. 16.00 «Шахмат мактаби». «Болалар ва шахмат». 16.30 «Булоқ бошида». Фильм-концерт (Боку). 17.00 «Сенинг ленинча кутубхонанг». 17.35 «Горнчилар, қаердасиз!».

18.05 Халқ оҳанглари. 18.20 От спорти бўйича СССР чемпионати уч кураш. Кросс. Стипль-чез. Олимпиада от спорти комплексидан олиб кўрсатилади. 19.10 «Дунё воқеалари». 19.25 «Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари». «Самотлорнефтепромстрой» трести ҳақида. 19.45 «Жасорат». 20.15 «Кескин бурилиш». Телевизион бадиий фильм премьераси. 21.30 «Время». 22.05 «Музыкальная жизнь» телевизион журнали. 23.20 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 «Қишлоқ янгиликлари». 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 «Сизни қизиқтирган китоблар». 24.00 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Мушукчанинг саргузашти». Қўғирчоқ фильм. 12.00 «Тим Талер». Болалар учун телеспектакль. 1-қисм (рус.). 13.00 «Шеърият мухлисларига». 13.20 «Амирликнинг емирилиши». Бадиий фильм (рус.).

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Ўрмон қўриқчилари». Қўғирчоқ фильм. 18.35 «Ёшлар ижоди». 19.05 «Сибирь программаси бўйича дарс». Телефильм. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ёзувчи ва замон». Х. Тўхтабоев. 20.30 «Ахборот». 20.50 Эстрада концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Ишга тушириладиган объектлар — сафга», «Самарқандхимстрой» объектларида бригада пудрати ҳақида (рус.). 22.25 КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК. «Турмуш маданияти — ҳаёт зийнати». Жиззах областидан кўрсатув. Танаффус пайтида — 23.05 — «Бугун оламда нима». Халқаро аҳвол кундалиги. 24.00 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Эстетика асослари. «Эстетика нимани ўрганади». 21.05 Реклама. 21.20 «Юзлаб йиллар тошларда ва куйларда». Фильм-концерт. 21.35 «Икки томонлама йўл». Телефильм. 22.05 «Минг жон». Телеспектакль 3-қисм (рус.).

4 СЕНТЯБРЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.05 «Кескин бурилиш». Телевизион бадиий фильм. 11.20 «Киносаёҳатчилар клуби». 12.20 Гнесинлар номли Давлат музика педагогика институти камер оркестрининг концерти. 12.45 Янгиликлар.

15.00 Янгиликлар. 15.20 Чилида халқ бирлиги блоки ғалабасининг 10 йиллигига. «Тугалланмаган репортаж». Телевизион ҳужжатли фильм. Авторлар — Чили ёзувчиси Э. Лабарка ва сиёсий шарҳловчи В. Дунаев. 16.35 «Уфқ». Ленинграддан олиб кўрсатилади. 17.35 «Рус тили».

18.05 «Орлёнок» телестудиясининг концерт зали. 18.50 От спорти бўйича СССР чемпионати. Уч кураш. Конкурс. Олимпиада от спорти комплексидан олиб кўрсатилади. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Кинотомошабин ҳамроҳи». 20.05 Эстония ССР санъат усталари ва бадиий коллективларининг концерти. Олимпиада-80 маданий программаси концертлари туркумидан. 21.30 «Время». 22.05 «Жарроҳга етти савол». Илмий-оммабоп фильм. 22.25 Хоккей бўйича халқаро ўртоқлик учрашуви. Финляндия — СССР терма командалари. Хельсинкидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (23.05) — «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 «Мактаб спортчилари». Телевизион ҳужжатли фильм. 22.15 «Инсон. Ер. Коинот». 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 Вьетнам артистларининг концерти. 23.35 «Деснян ўлкаси». Ҳужжатли фильм. 24.00 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари.

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Эртак бошланади». Қўғирчоқ фильм. 12.00 Мактаб ўқувчилари учун «Санъат ғунчалари» (такрорий). 12.30 «Тим Талер». Болалар учун телеспектакль. 2-қисм (рус.). 13.30 «Жаҳон адабиёти дурдоналари». Ги де Мопассан. «У».

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Дўстлар». Қўғирчоқ фильм. 18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг 60 йиллигига. «Фанимиз сардори». 19.00 «Халқ контроли экрани» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ёш овозлар». С. Назирова ва О. Орифжонов (такрорий). 20.30 «Ахборот». 20.50 М. Қориёқубов номли Ўзбек Давлат филармонияси солистлари О. Отажонов ва Ф. Солихова концерти. 21.30 Москва «Время». 22.05 «Озуқа ишлаб чиқариш резервлари». 22.20 А. Навоий номли Давлат академик Катта театрининг 50 йиллигига. Т. Жалилов, Б. Бровцин, С. Абдулла. «Тоҳир ва Зуҳра». Спектакль. 00.05 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 «Арнасой қўриқхоналарида» (рус.).

20.55 «Мен, Алёша Лопухов». Телефильм. 21.05 «Ўқитувчи экрани». 21.35 «Уй». Фильм-концерт. 22.05 «Калаванинг учи». Бадиий фильм.

5 СЕНТЯБРЬ — ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.05 «Эски тегирмон ёнида». Телевизион бадиий фильм. 11.20 «Мўъжизасиз-мўъжизалар». 12.20 Петрозаводск шаҳри бадиий коллективларининг концерти. Петрозаводскдан олиб кўрсатилади. 12.35 Янгиликлар.

15.00 Янгиликлар. 15.20 «Қишлоқдаги оддий иш кунлари». Ҳужжатли фильмлар программаси. 16.20 «Қимматбаҳо тошлар». Фильм-балет (Рига). 16.40 «Олимпиадачилар орамизда». 17.10 «Москва комсомолининг ишлари».

17.40 «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Олтин калитча». Бадиий фильм. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Фазиси» фольклор ансамблининг концерти (Тбилиси шаҳри). 20.05 «Время» программасининг почтаси. 20.40 «Бимбобелло печеньеси». Телевизион бадиий фильм. «Бугун кечқурун — Фернандель» туркумидан (Италия). 21.30 «Время». 22.05 «Эрмитаж». XVII аср Франция санъати. 22.35 «Дунё воқеалари». 22.50 Интервидение фестивали. Сопотда эстрада қўшиқлари конкурси (Польша).

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 «Киносаёҳатчилар клуби». 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 РСФСР халқ артисти Л. Солянник концерти. 23.50 «Бунда бир гап бор». Илмий-оммабоп фильм. 24.00 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Биология нимани ўрганади». Биологиядан ўқув кўрсатуви (рус.). 12.00 «Абрамцево музей-чорбоғи». Телефильм. 12.30 «Биология нимани ўрганади». Биологиядан ўқув кўрсатуви. 13.00 «Яшаш учун туғилганлар». Бадиий фильм.

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 Болалар учун «Звёздочка» киноальманахи. 19.10 «КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК». Тошкент абразив комбинати. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Сеҳрли лой». Ҳужжатли фильм. («Ўзбектелефильм»). 20.00 Абу Али ибн Сино таваллудининг 1000 йиллигига. «Ибн Сино — буюк энциклопедист олим». 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон ССР халқ артисти Т. Дошумова концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Дунё воқеалари». 22.35 «Бир йигит ҳаётидан тўрт саҳифа». Бадиий фильм. 23.55 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Болалар учун фильм. «Оператор Кипснинг янги саргузашти» (рус.). 20.45 «Пойтахт области далаларида». 21.15 «Нишаб йўлга қўйилди», «Инженерлар ва ўрмон», «Болга автомобиль заводининг архитекторлари». Телефильмлар. 22.10 «Муқаддас туҳфалар араваси». Телеспектакль (рус.).

6 СЕНТЯБРЬ — ШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.00 «Моҳир қўллар». 10.30 «Ота-оналар, Сизлар учун». Кўрсатувда СССР Маориф министри М. А. Прокофьев иштирок этади. 11.15 «Ҳаракат хавфсизлиги учун». 11.45 «Спортлото»нинг 36-тиражи. 12.00 «Адресимиз — Совет Иттифоқи». Тошкентдан олиб кўрсатилади. 12.45 Бразилия мустақиллиги эълон қилинган кунга. «Бразилия бўйлаб». Телевизион ҳужжатли фильм. 13.05 Халқ чолғуларининг садолари. «Баянсиз қўшиқ қўшиқми?». 14.30 «Эрмитаж». XVII аср Франция санъати. 15.00 «Дунё воқеалари». 15.15 Болалар учун «Ҳарбий сир». Бадиий фильм. 16.40 «Эртага — Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари куни». СССР Нефть саноати министри Н. А. Мальцев сўзи. 16.50 Концерт. 17.15 «Ҳайвонот оламида».

18.15 Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов сўзи. 18.45 Мультфильмлар программаси. 19.15 «Қўшиқ инсон билан қолади». 19.55 «Ғаройиб концерт». С. Образцов раҳбарлигидаги Давлат Марказий қўғирчоқ театрининг спектакли. 21.30 «Время». 22.05 СССР халқ артисти Е. Нестеренко ва РСФСРда хизмат кўрсатган артист В. Крайневлар концерти. «Олимпиада — 80»нинг маданий программаси концертлари туркумидан. 23.25 От спорти бўйича СССР чемпионати. Тўсиқларни енгиб ўтиш. Олимпиада от спорти комплексидан олиб кўрсатилади. 24.00 Янгиликлар.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.15 «Здоровье». Илмий-оммабоп программа. 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 Енгил атлетика бўйича СССР чемпионати. Донецкдан олиб кўрсатилади. 24.00 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Янгиликлар. 10.10 «Сўз кетидан сўз келар». Мактабгача ёшдаги болаларни рус тилида сўзлашишга ўргатиш. 10.30 Мактаб ўқувчилари учун. «Дилдан куйлаб, уйна қувнаб» (такрорий). 11.30 В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг 60 йиллигига. «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Фестиваль байроғи остида». 12.00 Москва. «Адресимиз — Совет Иттифоқи». Тошкентдан олиб кўрсатилади. 12.45 «Оқ йўл «Зангори қушча». Бадиий фильм. 14.05 «Ўзбекистон спорти». «Олимпиадачилар портретлари» (рус.). 14.45 «Севги тароналари». Фильм-концерт. 16.00 «Жанговар постда» (рус.).

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 Болалар учун. «Бойчечак». 18.50 Болалар учун фильм. «Солдатча». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув. 20.30 «Ахборот». 20.50 А. Навоий номли Наманган музикали драма ва комедия театрининг солисти, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист К. Раҳимов концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Хирмонингизга барака». 22.20 «Эртага — премьера». Кинокўрсатув (рус.). 23.30 Кўрсатувлар программаси.

Тожикистон телевидениесининг программаси

18.45 Кўрсатувлар программаси. 18.50 Мактаб ўқувчилари учун. «Костёр». 19.20 «Новости». 19.40 «Кинокамера билан саёҳат». 20.25 «Ахбор». 20.50 Тожикистон ССР Давлат телевидениеси ва радиоси дуторчи қизлар ансамблининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Омад сизга ёр бўлсин, деҳқонлар». 22.30 «Сентябрь келганда». Бадиий фильм. 23.55 Душанба кўрсатувларининг охири.

7 СЕНТЯБРЬ — ЯКШАНБА

БУТУНИТТИФОҚ НЕФТЬ ВА ГАЗ САНОАТИ ХОДИМЛАРИ КУНИ

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Зарядкага сафланинг!». 10.00 «Будильник». 10.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 11.30 «Здоровье» илмий-оммабоп программаси. 12.15 «Тонгги почта» музикали программаси. 12.45 «Фан ва техника». Киножурнал. 13.00 «Қишлоқ янгиликлари». 14.00 «Музикали киоск». 14.30 «Қизил ва қора». Телевизион бадиий фильм. 5-серия. 15.40 «Шаҳарлар ва одамлар» туркумидан. «Нефтдагдан репортаж». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 16.10 «Бугун — Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари куни». СССР Газ саноати министри С. А. Оруджев билан суҳбат. 16.25 «Хатларингиз асосида». Нефть ва газ саноати ходимларининг талабларига биноан концерт. 17.10 «Халқаро панорама».

17.55 «Бир қоп олма». Мультфильм. 18.15 «Киносаёҳатчилар клуби». 19.15 А. Глазуновнинг «Раймонда» балети. С. М. Киров номли Ленинград Давлат академик опера ва балет театрининг спектакли. 21.30 «Время». 22.05 Сопотда эстрада қўшиқлари фестивалининг якунловчи концерти. 23.20 От спорти бўйича СССР чемпионати. Катта соврин учун. Олимпиада от спорти комплексидан олиб кўрсатилади. 23.50 Янгиликлар.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 «Театр афишаси олдида». 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 Енгил атлетика бўйича СССР чемпионати. Донецкдан олиб кўрсатилади. 24.00 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

9.55 Кўрсатувлар программаси. 10.00 Янгиликлар. 10.10 «Хоразм ҳаволари». Т. ва С. Боймуродовлар концерти. (такрорий). 10.50 Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари кунига. «Ильич бухтаси». Телефильм. 11.15 «ГАИнинг кичик ёрдамчилари» (рус.). 11.45 «Туғилган кунинг». Мультфильм. 12.00 «Қувноқ стартлар». 13.00 «Муҳаббат қули». Бадиий фильм. Субтитр билан. 14.35 «Шахмат мактаби». 15.05 Реклама.

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Билмасвой Яшил шаҳарда». «Билмасвой рулда». Мультфильмлар. 18.45 Болалар учун концерт. 19.15 «Бугун — Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари куни». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «8±1» эстрада программаси. Болгар қўшиқчиси Бисер Киров. 20.30 «Ахборот». 20.50 И. Исоқов, Қ. Юсупов ва М. Орипов ижросида ўзбек халқ қўшиқлари. 21.30 Москва «Время». 22.05 «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.20 «Учар йигит». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»). 23.30 Кўрсатувлар программаси.

Қирғизистон телевидениесининг программаси

16.00 Кўрсатувлар программаси. 16.05 Болалар учун мультфильмлар. 17.00 «Сибирдаги Ленин кўчаси». Ҳужжатли фильм. 17.30 «Яшнаган дарахт». Фильм-концерт. 18.00 «Новинки» киноклуби. 19.20 Нефть ва газ саноати ходимлари учун концерт. 20.00 А. Отамов. «Жаладан сўнг». Телепостановка. 21.30 Фрунзе кўрсатувларининг охири.

«...МАКТАБДА ЎТГАН ЙИЛЛАРНИ ҲЕЧ КИМ ҲЕЧ ҚАЧОН УНУТМАЙДИ».

Бу йиллар болаларнинг шахс сифатидаги камолотида, характери, диди, ташқи кўриниши шаклланишида катта роль ўйнайди.

Ўсиб келаётган ёш авлоднинг хушбичимлиги, диди ва ахлоқини шакллантиришдаги энг муҳим звенолардан бири қулай ва бежирим мактаб формасидир.

СИЗ ФОРМА СОТИБ ОЛДИНГИЗМИ?

АГАР УНИ СОТИБ ОЛМАГАН БЎЛСАНГИЗ, СИЗГА «ЎЗБЕКИСТОН» САВДО БИРЛАШМАСИ ЁРДАМ БЕРИШИ МУМКИН. МАКТАБ БОЗОРИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИНИНГ ФИРМА МАГАЗИНИДА ЎТКАЗИЛАДИ.

Биринчи синфга бораётганлар учун қуйидаги мактаб формаси тавсия қилинади: ўғил болаларга — баҳоси 25 сўм 10 тийин бўлган қора рангли шерсть костюм, қиз болаларга — баҳоси 9 сўм 40 тийин бўлган 32—34-размердаги ҳаворанг, жигарранг, оқ блузкали сарафанлар.

Ўқувчилар учун фирма бирлашмамиз қуйидагиларни тавсия этади: ўғил болаларга кундалик ёзги форма, шунингдек, қиз ва ўғил болаларга баҳоси 9 сўм 50 тийин бўлган 32 дан 38 гача размерли пионерлар парад формаси.

Ўрта ва катта мактаб ёшидаги қиз болаларга қиш фаслида кийиш учун узун енгли ҳаворанг фирмали кўйлак тавсия этилади. Бу кўйлаклар 38 дан 48 размергача бўлиб, баҳоси 15 сўм. Байрам кунлари кийиш учун баҳоси 2 сўм 85 тийинлик оқ фартук ҳам тавсия этилади.

«...АСОСИЙ ЙИИНЛАР ОЛДИНДА ЖАСУР ВА КУЧЛИ БЎЛАМИЗ...»

Кичкинтойларни янги спорт формаси билан шод этишни унутманг. Бу формани ҳам сиз худди шу ерда, мактаб бозорида харид қилишингиз мумкин.

Спорт формаси физкультура дарси учун ҳам, куни узайтирилган группалар учун ҳам керак.

Қисқа ва узун енгли, трусик билан комплектланган 30—34 размерли ҳаворанг футболкалар, ип-газламадан тикилган 32-размерли купальниклар жуда бежирим.

Баҳоси 1 сўм 70 тийин.

Каттароқ ёшдаги болалар учун бинафшаранг машғулот костюми тавсия қилинади. Ип-газламадан тикилган 38-размерлисининг баҳоси 2 сўм 60 тийин, шерстдан тикилган 36-размерлисининг баҳоси 19 сўм 28 тийин.

Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланган маҳсулотлар йилнинг ҳамма фаслида ҳам асқотади.

ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН «ПОЙАФЗАЛ» МАГАЗИНИ ФАРЗАНДИНГИЗНИ МАКТАБДА КИЙИМИ БИЛАН ТАЪМИНЛАЙДИ.

Тошкент пойафзал ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ф. Хўжаев номли Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси ва Чирчиқ пойафзал фабрикаси рассом-моделчилари ўқувчилар тўғрисида ғамхўрлик қилдилар.

Бирлашма мактаб бозорига ўқувчилар учун мўлжалланган турли моделдаги пойафзалларни етказиб берди: ярим ботинкалар, этикчалар, туфлилар, сандалетлар шулар жумласидандир.

Таги резинали сандалетлар турли кўриниш ва ўзига хос пардозланган, қулай ва бежирим. Бир жуфтининг баҳоси 5 сўмгача.

Ватанимиз полиуританидан таглик ишлаб табиий хромдан тикилган ярим ботинкалар ўқувчиларга совуқ кунларда жуда қўл келади. 30-размерининг баҳоси — 12 сўм 80 тийин.

Тошкентдаги Ф. Хўжаев номли 1-пойафзал фабрикасида ишлаб чиқарилган ўғил болалар пойафзали мактаб формасига жуда мос келади.

Чирчиқ пойафзал фабрикаси қиз болалар учун рангли хромдан тикилган турли фасондаги босоножка ва туфличаларни таклиф этади. Уларнинг размери 19 дан 21,5 гача. Баҳоси — 4 сўмдан 6 сўмгача.

Ҳурматли ота-оналар! Агар Сиз мактаб учун зарур бўлган нарсаларни харид қилишга улгурмаган бўлсангиз, «Ўзбекистон» савдо бирлашмасининг фирма магазинларига ташриф буюришингизни маслаҳат берамиз.

Магазинлар адреси: 2-магазин, Тошкент шаҳри, Охунбобоев майдони (7, 8, 11, 16-трамвайлар; 28, 36-автобуслар; 8-троллейбуснинг «Чорсу» бекати); 4-магазин Тошкент шаҳри, Махсидўзлик кўчаси (1, 6, 4, 18-троллейбусларнинг «Калинин номли майдон» бекати).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИНИНГ МАРКАЗИЙ ЛОЙИҲА-КОНСТРУКТОРЛИК ВА ТЕХНОЛОГИЯ БЮРОСИ.

Тошкентликлар ва пойтахтимиз меҳмонлари диққатига!

«ТАШКНИГА» ШАҲАР КИТОБ САВДОСИ

31 АВГУСТДА ОДАТДАГИДЕК ИШЛАЙДИ

ҲУРМАТЛИ ХАНДАСЕВАР ДЎСТЛАР!

А. С. ПУШКИН номли маданият ва истироҳат боғида 30—31 августга белгиланган XVII АНЪАНАВИЙ «МУШТУМ» КЕЧАСИ

КЕЧИКТИРИЛАДИ.

«МУШТУМ» КЕЧАСИНИ ЎТКАЗИШ ВАҚТИ ҚЎШИМЧА ЭЪЛОН ҚИЛИНАДИ

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

30 АВГУСТ — ШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.15 Р. Шчедрин. «Қувноқ лапарлар». Фильм-концерт. 18.40 Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати. 19.10 СССР халқ артисти О. Бардина куйлайди. 19.53 «Инсон. Ер. Коинот». 20.20 «Тугалланмаган дарс». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. 21.30 «Время» 22.15 «Олмаота дўстларни кутиб олмоқда». Музикали программа. 00.30 Янгиликлар.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 Н. Паганини сонатларини халқаро конкурслар лауреати З. Шахмурзаева (скрипка) ва А. Гарин (гитара) ижро этади. 22.15 «Здоровье». Илмий-оммабоп программа. 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 «Фан оламида». Қозоғистон ССР Фанлар академияси. Уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони СССР Фанлар академиясининг президенти А. П. Александров ва Қозоғистон ССР Фанлар академиясининг президенти А. М. Кунаев иштирок этади.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

16.10 Кўрсатувлар программаси. 16.15 «Дўстлик экрани». Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон телевидениеларининг биргаликдаги программаси. 17.15 «Олмаота: йил фасллари». Ҳужжатли фильм. («Қозоқтелефильм»). 17.45 МОСКВА. ҚОЗОҒИСТОН ССР ВА ҚОЗОҒИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ҲАРБИЙ ПАРАД ВА ОЛМАОТАДА МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ НАМОЙИШИ. Олмаотадан олиб кўрсатилади. 18.15 Болалар учун кинофильм. 19.00 «Салом, биринчи синф ўқувчиси» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Назм ва наво». Машраб лирикаси. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Назм ва наво». Машраб лирикаси (давоми). 21.30 Москва. «Время». 22.15 «Оламда нима гап!». Халқаро воқеалар шарҳи. 22.45 «Совет киноси усталари». Наби Ғаниев ва унинг фильмлари. Кўрсатув тугагач — Кўрсатувлар программаси.

Тожикистон телевидениесининг программаси

19.10 Янгиликлар. 19.30 «Менинг Иренам». Телефильм. 20.10 «Эфирда — ёшлик». Ёшлар программаси. 20.35 «Ахбор». 21.00 Концерт.

31 АВГУСТ — ЯКШАНБА

ШАХТЕРЛАР КУНИ

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.10 «Ёз ҳузурида меҳмонда». Мультфильм. 18.30 «Халқаро панорама». 19.15 «Олимпиадачилар уйларига қайтиб келдилар». 19.30 РСФСР санъат усталарининг концерти. 20.20 «Тугалланмаган дарс». Телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 21.30 «Время». 22.05 Интервидение фестивали». Сопотда эстрада қўшиқлари конкурси (Польша). 23.10 «Олимпиада рекордлари». 23.40 Янгиликлар.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

21.45 «Ғолиблар». Фронтдош дўстлар клуби. 8-Ҳаво армияси ветеранлари учрашуви. 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 «Ҳужжатли фильмлар программаси». «Денгиз ва саломатлик», «Ёшлар шаҳри».

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Қуён, Скрип ва Скрипка». Болалар учун қўғирчоқ фильм. 18.35 Болалар учун. «Санъат ғунчалари». 19.05 «Чол ва кўл». Ҳужжатли фильм. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Интерцирк-80». 2-кўрсатув. 20.50 «Бугун — Шахтёрлар куни». Кўрсатув ва концерт. 21.30 Москва. «Время». 20.05 «Комплект механизация — пахтачиликда бош йўналиш». 22.20 Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артист Бобомурод Ҳамдамов иштирокида Хоразм филармонияси солистларининг концерти. 23.45 Кўрсатувлар программаси.

Қирғизистон телевидениесининг программаси

19.15 «Тоғларда дарёлар жўшқин». Бадиий фильм. 20.35 КПСС XXVI СЪЕЗДИ ОЛДИДАН. «Мусобақа — тарбия мактаби». 20.45 Буюк мутафаккир Абу Али ибн Сино туғилган кунининг 1000 йиллигига бағишланган кўрсатув.

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейи Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими, музей директори С. Ф. Абдуллаевага опаси

Шафоат АБДУЛЛАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 бет ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41 ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19 фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32 хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

30 АВГУСТ, 1980 й. Р—16554. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Б—2172. 39